

PORANNA

ILUSTROWANY DZIENNIK INFORMACYJNY WSCHODNICH KRESÓW

Nr. 7462

Lwów, niedziela 28. czerwca 1925.

Rok XVI.

Tajemnice podziemi katedry lwowskiej.

Dalszy ciąg procesu Aleksandra Lewickiego.

Wrzenie w Chinach.

GEN. FENG
dowódca wojsk rewolucyjnych.

MARSZAŁEK CHANG - TSO - LIN
dowódca wojsk rządowych.

Niema mowy o zmianach granic państw!

Postanowienia traktatu są święte.

(Telefonem od naszego korespondenta)

Warszawa, 27. czerwca. (w) Z Paryża donoszą: „Temps” i „Journal de Debats” wyraża zadowolenie z powodu mowy Chamberlaina. Gauvain pisze w „Journal de Debats”: Zobowiązanie Anglii w sprawie zabezpieczenia granicy francusko-niemieckiej, nie tylko nie osłabia paktu Ligi Narodów ale go wzmacnia. Starając się o za-

bezpieczenie granicy zachodniej nie myślimy podawać w wątpliwość świętego charakteru wszystkich innych dyspozycji traktatu, oraz zobowiązań zeń wynikających. Nikt dzisiaj nie może myśleć o dopuszczalności rewizji granic państw europejskich po sześciu latach od podpisania pokoju.

Rokowania gospodarcze z Niemcami mają widoki pomyślnego zakończenia.

(Telefonem od naszego korespondenta).

Warszawa, 26 czerwca. (w) Korespondent Wasz dowiadyuje się z Berlina, że w ciągu piątku toczyły się rokowania bezpośrednie między szefami delegacji polskiej: p. Prądzyńskim i delegacji niemieckiej: p. Lewladem, w sprawie zawarcia porozumienia gospodarczego z Polską i Niemcami. Proorzorjum o ile dojdzie do skutku będzie miało za podstawę wzajemne największe uprzywilejowanie obu stron. Słychać, że Niemcy są skłonne podnieść kontyngent węgla polskiego, wwożonego do Niemiec.

Wyk'u zone są wszelkie dyskusje w sprawach politycznych. Delegacja polska podkreśliła, że zarządzenie polskie nie jest oznaką wojny celnej, lecz jest obliczone na wyrównanie bilansu handlowego Polski poszkodowanego wskutek zarządzeń reglamentacji niemieckiej. Wszelkie sprawy polityczne zostały przez Polskę wyeliminowane, natomiast toczy się dyskusja nad sprawami technicznymi. W najbliższych dniach oczekiwane jest definitywne załatwienie tego porozumienia.

Odznaczenie Paderewskiego

Warszawa, 26 czerwca. (W). Król angielski przyjął wczoraj na audyencji Ignacego Paderewskiego i wręczył mu insygnia Wielkiego Orderu Imperjum Brytyjskiego w uznaniu zasług, położonych dla inwalidów angielskich.

PREZ. WOJCIECHOWSKI NA POMORZU.

Grudziądz, 26 czerwca. (Tel. G. P.) Dziś przybył tu Pan Prezydent Rzeczypospolitej na otwarcie pierwszej wystawy pomorskiej rolnictwa i przemysłu. Wraz z Panem Prezydentem przybyli ministrowie kolei, rolnictwa i dóbr państwowych, przemysłu handlu, dyrektorowie departamentów świąta przyboczna.

USTAWA O CUDZOZIEMCACH.

Warszawa, 26 czerwca. (Tel. G. P.) Połączone komisje sejmowe administracyjna i spraw zagr. załatwiły w trzecim czytaniu projekt ustawy o cudzoziemcach.

DYKTATURA WOJSKOWA W GRECJI.

Ateny, 26. czerwca. (Tel. G. P.) Ujntet Press. Prezydent republiki powierzył byłemu prezydentowi ministrów Papanastasiu misję utworzenia nowego gabinetu. Ku ogólnemu zdziwieniu Papanastasiu zrzekł się powierzonej mu misji. Na razie gen. Pangalos sprawuje dyktaturę wojskową. Jest on panem sytuacji, ponieważ wszyscy oficerowie armii i marynarki oświadczyli się za nim.

Z DNIEM DZISIEJSZYM

BIURA SPÓŁKI AKCYJNEJ WYDAWNICZEJ

oraz Administracji „Gazety Porannej” i „Gazety Lwowskiej”

przeniesione zostają do własnego budynku

przy ulicy Chorażczyzny I. 31.

W palacej sprawie.

Warszawa, 26 czerwca.

Od paru lat coraz bardziej mnożą się wypadki, wywołujące w opinii publicznej jak najwyższe zaniepokojenie. Zwłaszcza w ostatnich czasach zaniepokojenie to wzmogło się wobec wiadomości coraz częściej podawanych przez prasę. Mam na myśli niezdrowe stosunki, panujące wśród naszej młodzieży, stosunki, które doprowadzają niejednokrotnie do tragicznych wypadków, zwłaszcza w okresie maturalnym. Incydent wileński oraz ostatnie wypadki w żeńskich szkołach średnich we Lwowie postawiły tę sprawę na ostrzu noża. Społeczeństwo zrozumiało, że tak dalej iść nie może i że, ażeby chorobę tę wyleczyć, musi się znaleźć jej przyczyny.

Otóż przyczyny te widzi się przeważnie w obecnych metodach nauczania, w nadmiernych jakoby wymaganiach, słowem, całą winę zwała się tu na nauczycieli i na władze szkolne.

Czy istotnie przyczyna złego leży w zbytnej surowości nauczycielstwa i w nadmiernych wymaganiach? Zdaje się, że nie. Te, zwłaszcza w zaborze pruskim Przecież przed wojną wymagania i austriackim były o wiele większe, a pomimo to o wypadkach takich, jak w Wilnie czy we Lwowie, nikomu się nawet nie śniło. Dzisiaj pod wpływem nacisku opinii publicznej wymagania szkolne zredukowano, zwłaszcza w Królestwie, do minimum, a nawet — sądźmy — minimalną tę granicę niejednokrotnie przekroczone. Dalsze trwanie na tej drodze zagraża wprost naszej kulturze narodowej. Rozmawiałem niedawno z maturzystą, uczniem jednego z gimnazjów państwowych w Warszawie, który opowiadał mi, czego się nauczył, naprzykład, z historii literatury polskiej. Był to, mówiąc nawiasowo, jeden z najlepszych uczniów w klasie. Otóż jego nauczyciel-polonista uważał za stosowne pominąć cały materiał aż do XVI wieku, tj. do Reja. W ten sposób maturzysta ten nigdy nie słyszał ani o Gallusie, ani o Kadłubku, ani o Ostrorogu, ani o Długoszu, ani o Klemensie Janickim. Oto, do czego prowadzi system redukcji wymagań szkolnych.

Jeżeli więc przyczyna złego nie leży w nadmiernych wymaganiach szkolnych, to gdzie mamy się jej doszukiwać? Zdaniem naszym jedynie i wyłącznie w psychozie powojennej, nacechowanej przedewszystkiem kolosalną wprost nerwowością. Nerwowość ta objęła nie tylko pokolenie ludzi dojrzałych, steranych przejściami wojen., ale również młodszych. Młodzież w okresie wojny była dziećmi; i podczas gdy ich ojcowie męczyli się w okopach, one cierpiały również: rozmaite ewakuacje, niedostatek i ciężkie warunki materialne, które trwają do dzisiaj — wszystko to nie naprawia nerwów. Do tego dodajmy nihilizm etyczny, tę zarazę moralną, grasującą po wojnie w całej Europie, a mającą swe główne ognisko w Rosji. Rezultaty tego

Dalszy ciąg procesu Aleksandra Lewickiego o dukaty.

Dzisiejszy dzień rozprawy obitował w charakterystyczne momenty, świadczące, że w całej głośniejszej szeroko aferyze „o dukaty“ dotychczas nie zostały należycie wyświetlone bardzo liczne punkty

manipulacji kasowych Banku.

Po otwarciu rozprawy przystąpiono do przesłuchania wicedyrektora Banku Hipotecznego i naczelnika kantoru wymiany Mościskera. Świadek podał, że w swoim czasie otrzymał od Dyrekcji polecenie zatrzymania 300 sztuk nowych dukatów i w tym celu wystawił przekazkę na ich zakupno. Dukaty te trzymał do dyspozycji dyrekcji, która też je zapewne podjęła. Pana Lewickiego widział po raz pierwszy na rozprawie, podpisu jego nie znał i przyznaje, że kwitu znalezione w r. 1921

od p. Lewickiego nie otrzymał.

Na pytanie przewodniczącego, dlaczego kwitu p. Lewickiego nie dołączył do przekazki, odpowiedział świadek, że kwit ten był bezwartościowy, bo dyrektor Fruchtman mógł podjąć dukaty w każdej chwili choćby przez woźnego lub kogo innego. (Ogólne zdziwienie).

Na pytanie, czy woźny nie potrzebował przekazki od dyr. Fruchtmana, odpowiedział świadek wśród ogólnego poruszenia, że drowi Fruchtmanowi mógł je i przez woźnego choćby bez przekazki wypłacić, że

takie rzeczy się praktykowały w Banku, bo „to się pamletało“.

Kwit p. Lewickiego jako bezwartościowy trzymał na biurku pomiędzy innymi papierami. Papiery te zastąpił jego, gdy pojechał na urlop, wrzucił w czasie ewakuacji Banku do jakiejś kasy i tam znalazł kwit świadka i dał go dyrektorowi Münzowi „dla przyłączenia

do aktów kamienicy“

(na sali wesołość). Na pytanie, kiedy znalazł świadek ów kwit, odpowiada, że znalazł go w r. 1921 w czasie robienia rocznej inwentury.

Przewodniczący: Co pan nazywa inwenturą?

Świadek: To są wielkie porządki w Banku.

Na pytanie, kiedy wypłacono dukaty, skoro przekazka datowana jest 6. czerwca, a kwit 10. czerwca, odpowiada dyr. Mościsker, że skoro kwit ma datę 10. czerwca, to pewnie tego dnia je wypłacono.

Obrońca oskarżonego adw. dr. Reich podkreśla conajmniej

dzwony fakt

traktowania pieniężnych manipulacji bankowych w sposób familijny i zapytuje dyr. Mościskera, jak on może dopuścić możliwość wypłaty dukatów np. woźnemu banku bez parafy dyrektora, odpowiadając świadek, że u nich w pewnych wypadkach nie przestrzegano ściśle formalności.

Oskarżony p. Lewicki: A przecież mogło się zdarzyć, iż kwit p. Lewickiego mógł znaleźć woźny. I pan wypłaciłby mu pieniądze?

Świadek (z powątpiewaniem): No, to jest przecież niemożliwe, aby jak raz tak się zdarzyło. (Wesołość na sali).

Adw. dr. Reich: Skoro pan nie znał podpisu p. Lewickiego, jak mógł panu wystarać kwit z podpisem nieznanym, bez parafy dyrektora i bez adnotacji na kwicie, że został zrealizowany?

Świadek nie może tego wyjaśnić.

Adw. dr. Pieracki: Czy mogą leżeć w kasie efekty, na które niema pokrycia?

Świadek: Tak. (Ogólne poruszenie).

Adw. dr. Pieracki: Bez obawy wglądu Rady Nadzorczej?

Świadek milczy.

Na pytanie dra Pierackiego, dlaczego świadek pierwotnie zeznał, iż na zakupno dukatów dostał polecenie od dyr. Fruchtmana, a teraz mówi, że od dyr. Seklera, odpowiada dyr. Mościsker, że wtedy nie pamiętał, a teraz dobrze pamięta, że od Seklera.

Oskarżony: Czy w Banku istnieje instrukcja manipulacji kasowej?

Świadek: Zapewne jest. (Oskarżony prosi Trybunał o zażądanie z Dyrekcji Banku tej instrukcji).

Następnie na zarządzenie Trybunału przeglądano księgi bankowe i przekazki i skonstatowano, że dukaty zostały zakupione

„dla gmachu bankowego“, lecz nie znaleziono nawet śladu wypłaty

ich, w szczególności do rąk p. Lewickiego. Zeznania św. Mościskera wskazują, że on podobnie jak św. Münz nie może konkretnie wyjaśnić, kiedy i komu dukaty wypłacono.

Następny świadek dr. Dawid, były koncypient adw. dra Aschkenazego opowiada, że w jakimś czasie po podpisaniu kontraktu przyszedł dr. Aschkenaz do kancelarii i powiedział mu:

„Świnia Fruchtman obciął dukaty“.

Dalszy świadek Kowarz zeznaje, że na wiosnę 1919 był u niego p. Lewicki i upominał się o dukaty. Świadek odesłał go do buchaltera i do dyrekcji banku.

„FACHOWY“ ŚWIADEK

Przewodniczący odczytuje poprzednie zeznania świadka, w których on dowodził, że jako fachowy bankowiec zna takie wypadki, iż jeżeli dyrektor Banku ma wypłacić gratyfikację, to pieniądze podejmuje na swoją przekazkę, a następnie za kwitem lub bez — stronie wypłaca. Zapytany przez przewodniczącego „jako fachowy bankowiec“, czy do wypłaty z kasy pieniędzy potrzebna była przekazka, odpowiada świadek, że „nie wie“. (Na sali śmiech i poruszenie).

Przewodniczący: A więc pan cofa twierdzenie, że pan jest fachowiec bankowy?

Świadek: Jestem fachowcem, ale wyrażam wtedy moje osobiste zdanie (??)

Ostatni zeznał adw. dr. Michalowski, przedstawiając obszernie genezę całej sprawy o dukaty.

Z powodu niejawienia się wskutek chwilowej niedyspozycji świadka Wohlfelda odroczonej została rozprawa do dnia 3 lipca tj. do czwartku.

IMIENINY PREMIERA GRABSKIEGO.

Warszawa, 26. czerwca. (Tel. G. P.). 26. bm. jako w przeddzień imienin prezesa Rady ministrów p. Wład. Grabskiego zgłosili się do niego podsekretarz stanu dr. Stądziński oraz inni wyżsi urzędnicy. Imieniem zebranych p. Stądziński złożył solenizantowi najserdeczniejsze życzenia dalszej tak skutecznej jak obecna praca dla dobra państwa. P. Premier podziękował bardzo serdecznie zebrany, wyrażając im uznanie za dotychczasową owocną pracę.

CHINY CHCA ZNIEŚĆ PRZYWILEJE CUDZOZIEMCÓW.

Moskwa, 26. czerwca. (Tel. G. P.). Rosyjska agencja telegraficzna donosi z Szanghaju, że rząd chiński zwrócił się do obcych mocarstw z notą, żądającą zmian w poniżających Chiny umowach, na mocy których cudzoziemcy korzystają w Chinach ze specjalnych przywilejów.

JAPONJA CZYNI GORĄCEKOWE PRZYGOTOWANIA DO WOJNY Z CHINAMI.

Londyn, 26 czerwca. (Tel. G. P.) „Telegraph Comp. Daily Telegraph“ donosi z Bombaju, że na rynku bawełnianym nastąpiła silna tendencja wzrostowa, a to z powodu olbrzymich zakupów przez kupców japońskich. Donoszą, że zakupy nastąpiły z tego powodu iż Japonia przygotowuje się do wojny z Chinami. Także wzmógł się popyt na mangan, potrzebny do wyrobu materiałów wybuchowych, pochodzi z Japonii. Powtarza się wiadomość, że wojska regularne kontynuują ataki na cudzoziemców. 200 japońskich uchodźców z Kantonu przybyło do Hong-Kong.

wszystkiego, to mordy i samobójstwa w murach szkolnych.

Na to patrzeć z założeniami rekoma nie można. Jeżeli odrodzoną Polskę mają budować pokolenia neurasteników, niezdolnych do walki z przeciwnościami, chwytających za rewolwer po lada niepowodzeniu, — jak ta Polska będzie wyglądała? Popierajmy więc harcerstwo, hartujące ciało i ducha, wymyślajmy nowe środki, jeżeli dotychczasowe są niedostateczne, ale działajmy! Naszym celem musi być wychowa-

nie typu krzepkiego młodzieńca i dzielnej dziewczyny, twardych Polaków, którzy potrafią włączyć się za bary z życiem i dać sobie z niem radę. Dla młodzieży nerwowej każdy zakres pracy będzie za wielki, każde wymaganie za wygórowane. Ograniczanie tych wymagań będzie więc bezcelowym oportunistycznym, obierającym linię najmniejszego oporu.

Ażeby uzdrowić stosunki szkolne, trzeba uzdrowić przedewszystkiem — nerwy młodzieży. Varsoviensis.

TEATR „BAGATELA“ ul. Rejtana.

Tylko 5 występów Zeopetu Teatru Polskiego i Małego w Warszawie.

sobota dn. 4-go, poniedziałek 6-go i środa 8-go 1-pca o godz. 8-mej w.

„NIEWINNA GRZESZNICA“

komedia w 3-ach aktach Wacława 3523 Grubińskiego.

W rolach głównych: Marja Przybyłko-Potocka, Zofia Gryf-Olszewska, Jerzy Leszczyński, Stanisław Stanisławski i Aleksander Węglisko.

Bilet do nabycia w Kasie Teatru „Bagatela“ od g. 11-2 i 4-8 wiecz.

niedziela dn. 5-go i wtorek 7-go lipca o godz. 8-jej wieczór

„PAN SWEGO SERCA“

szkuta w 2-ach aktach Pawła Raynala

Tajemnice podziemi katedry lwowskiej

W odwiecznych lochach odkryto ponure cmentarzysko.

(y) Dawno już postanowione prace konserwacyjne przy murach fundamentowych Katedry łacińskiej we Lwowie, mające na celu osuszenie cagle postępującej wilgotności dobrych warstw muru gmachu, rozpoczęto przed kilkoma dniami i prowadzone są obecnie całą słą. Kierownictwo tego trudnego zadania spoczywa w rękach prof. Politechniki, inż. Obmińskiego. Zadanie to jest prawdziwie ciężkie.

Zniszczenie murów wskutek długotrwałego zaniedbania postąpiło mocno naprzó i skutki zawilgocenia są widoczne na ścianach nawy kościelnej, nie mówiąc już o podziemnych kondygaacjach gmachu. Tam zniszczenie jest już ogromne.

Przy wstępnych badaniach fachowców budowlanych i rozpatrywaniu starych planów katedry dostarczonych przez bibliotekę Kapituły i archiwum Województwa, skonstatowano, że pod gmachem katedry znajdują się

obszerne podziemia-lochy, składające się z licznych ubikacji. Według tradycji w podziemiach miały znajdować się grobowce i trumny ze zwłokami dostojników kościoła i znacniejszych obywateli Lwowa, donata Juszy i fundatorów majątku kościelnego. Nie było jednakowoż wejścia do podziemi i dopiero

przy pomocy odwiecznych planów określono punkt, w którym to wejście miało się znajdować. Skonstatowano zaraz, że dźwi kamienne w podłodze prezbiterjum, wiodące do piwnic, były zamurowane.

W obecności reprezentantów władzy kościelnej i świeckiej otwarto je i po wąskich schodkach zeszła komisja w podziemia.

Oczom przybyłych, pośród których znajdował się sprawozdawca „Gazety Porannej“, przedstawił się **widok, przejmujący grozą.**

W wielkiej sklepowej sali podziemnej rozrzucone były w okropnym nieładzie grubą warstwą czaszki i kości ludzkie koloru brązowego, pomieszane ze zgniętymi deskami, szczątkami tumien. Niektóre kościotrupy obłożone były w szaty liturgiczne, które w zbu wiałych strzępach zwisały z poczerniałymi puszczeli nieboszczyków. W pewnym kącie piwnicy stały poustawiane czaszki ludzkie, szczerząc do widzów spróchniałe zęby

i strasząc ich czarnymi oczodolami. Podłoga podziemia, niewyłożona niczem, była nierówna, z licznymi wgłębieniami; w zagłębieniach tych mokły w wodzie szczątki ludzkie. Na pierwszy rzutek, groźny widok czynił wrażenie skulków działania jakiegoś żywiołu, który przez czas dłuży czynił w zakrytych przed okiem ludzkim podziemiach spustoszenia

wśród zapomnianych obecnie ongiś znanych i czczonych dygnitarzy. Z lochu pierwszego prowadziły dwoje wąskich drzwi przez

ciasne sklepione korytarze do dalszych lochów piwnicznych. Jak w głównej sali tak samo w dalszych lochach nagromadzone były w ogromnym nieładzie

czaszki i puszczele ludzkie. W pewnym miejscu w zagłębieniu ściany fundamentowej znajdowała się spróchniała trumna drewniana, której wieko zsunięte ukazywało szczątki obłożone w po zarpane szaty kościelne. Musiał to być zapewne jakiś biskup, gdyż przy prawym boku leżał spróchniała pastorala.

Pozostaje niewyjaśnioną zagadką co, względnie kto był sprawcą tego straszliwego nieładu i spusto-

szczenia pośród doczesnych szczątków bezwątpienia dostojnych nieboszczyków. Mimowoli nasuwa się każdemu przypuszczenie, że spawcą tym nie był żywioł natury...

Zgodzono się jednak, że nieład ten wśród kościotrupów spowodowała woda zaskórna, której w pewnych porach roku było tak wiele, że

trumny z nieboszczykami pływaly...

Ślady bowiem niszczącego działania wody są widoczne na każdym miejscu.

Ilość czaszek we wszystkich lochach ocenić można na około 30 sztuk...

Premjer Grabski o naszej sytuacji gospodarczej.

Warszawa. 26 czerwca. (Tel. G. P.). Na posiedzeniu komisji skarbowej i budżetowej zabrał głos premjer Grabski, który omówił całość stanu naszej gospodarki skarbowej, zakończył naszkicowaniem programu rządu na najbliższą metę: do jesieni musimy zaprowadzić większe oszczędności w wydatkach i obywać się tylko dochodami z podatków. Rozpoczętych prac nie można jednak przerwać i oszczędności te nie odbiją się zwłaszcza na ruchu budowlanym. Należy kontynuować starania o kredyty zagraniczne. Dużą pomoc może dać ustawa o monopolu zapalczanym. Oszczędności muszą być przede wszystkim w wydatkach wal-

utowych. Akcja paszportowa musi być dalej utrzymana. Jest ona raczej za słaba (!) niż za mocna. Samorządy nie powinny robić zakupów za granicą, tak samo musimy się wstrzymać z zakupem samochodów i wagonów do jesieni. Restrykcje walutowe muszą być i należy taki nastrój wytworzyć w społeczeństwie. O opłatach eksportowych nie może być mowy. **Do układów z Niemcami dążymy, lecz nie kosztem eksportu. Ustępstwa zrobimy, gdy i oni je zrobią.** Innym językiem przemawiać nie możemy. Przeżywamy okres ciężki, lecz przetrwamy go, nie odstępując od dotychczasowej polityki. **Od sierpnia powinno być lżej.**

Zmiana w przepisach o święceniu niedzieli.

Złagodzenie ich na rzecz kupców żydowskich.

(Telefonem od naszego korespondenta).

Warszawa. 26. cze wca. (w). Jako jeden z pierwszych etapów realizacji umowy z Żydami przez rząd należy zaznaczyć, że rząd przystąpił do rozpatrywania noweli do ustawy o przymusowym odpo-

czynku w niedziele i święta katolickie. Złagodzony będzie obowiązujący dotychczas bezwzględny przymus świętowania przez ludność niekatolicką świąt katolickich i niedziel.

Uczeń zastrzelił żonę profesora!

Przypadek czy nowa edycja wilńskich zamachów?

(Od naszego korespondenta).

Równo, 25 czerwca. Dnia 22 bm. o godz. 10 rano na ulicy Dyrektorskiej obecnie Hallera zdarzył się tragiczny wypadek. P. Wesolowska, żona nauczyciela prywatnego gimnazjum rosyjskiego w Równem, przechodząc wspomnianą ulicą, została zastrzeloną przez ucznia 6-tej kl. tegoż gimnazjum, Spieszniowa. Wspomniany uczeń rzekomo „przypadkowo“ strzelił przez okno na ulicę i wła-

śnie trafił p. W. tak nieszczęśliwie, że padła trupem na miejscu.

Na miejscu wypadku zjawila się natychmiast komisja sądowo-lekarska. Spieszniow oświadczył, że nie zrobił tego w złym zamiarze, lecz jedynie przez nieostrożność. Aresztowano go, a śledztwo wyjaśni, czy faktycznie był to nieszczęśliwy wypadek, czy też mamy do czynienia z „nowem Wilnem“.

„ZEPPELIN“ POLECI DO BIEGUNA?

Wiedeń, 26. czerwca. (Tel. G. P.). „N. Fr. Presse“ z Berlina: Towarzystwo dla badań okolic podbiegunowych ma zamiar zwrócić się do Ententy o ze-

zwolenie na wybudowanie okrętu systemu Zeppelina, któryby się nadawał do podróży podbiegunowych. Okręt taki miałby pojemności 200.000 metrów kwadratowych.

Według przekazanych tradycji szczątki nieboszczyków pochodzą z przed czasów rekonstrukcji katedry przez arcybiskupa ks. Sierakowskiego i z przed pierwszej połowy w. XVIII. Wówczas to arc. Sierakowski tumny ze zwłokami, znajdujące się dawniej w nawie kościelnej,

rozkazał znieść do lochów katedry i tam je ulokować w porządku pod ścianami z zachowaniem pewnych odznaczeń wybitniejszych nieboszczyków. Wejście do podziemi urządzone wedy z prezbiterjum.

Było ono otwarte przez blisko ed. n wiek. Ostatni raz wykonywano roboty rekonstrukcyjne około fundamentów katedry w latach siedmiesiątych ubiegłego wieku. Od tego czasu wejście do podziemi przestało istnieć.

Otwarto je dopiero obecnie.

W planie obecnych prac budowlanych, które potrwać przez czas dłuższy, jest — jak zaznaczyliśmy wyżej — osuszenie zagniwających od wilgoci ścian gmachu. Wobec niespodziewanego odkrycia, przymem spustoszonego cmentarza podziemnego, zajęto się przyprawieniem go do godziwego porządku. Wybudowanych będzie

kilka wspólnych betonowych grobowców,

w które złożone zostaną rozrzucone po piwnicach czaszki i puszczele. Zwłoki tych nieboszczyków, które znalezione zostały oddzielnie na miejscach honorowych, pochowane będą w oddzielnych betonowych trumnach. Tyczy się to w szczególności zwłok jakiegoś biskupa, które znalezione w spróchniałej trumnie na środku jednej z katakumb.

Przy umyślnie wprowadzonym teraz świetle elektrycznym, oświetlającym wszystkie lochy, pracują robotnicy murarscy.

Równocześnie wobec pewnych danych istnienia

dalszych lochów podziemnych, oprócz odkrytych, do których wejście na żadnym z posiadanych starych planów nie jest jednakowoż odznaczone, przebijane są w potężnych, do dwóch metrów grubości sięgających, murach i sklepieniach otwory próbne.

Jeden z takich otworów, przebijany z głównej katakumbi, jest właśnie na ukończeniu. Co znalezione zostanie w otwartych niedługo dalszych podziemiach katedry, dowiemy się w czasie najbliższym.

Przebijano również otwór próbny w celu przekonania się o istnieniu lochów w samej nawie kościelnej, jednak na piwnice na natrafiono. Nie dowodzi to jednak ostatecznie, iż one tam nie istnieją.

Właściwa

praca rekonstrukcyjna odbywa się w podziemiach;

zewnątrz gmachu odkopywane są wnęki i zagłębienia ścian fundamentowych, oraz odkrywano podnóża kolumny w nawie kościelnej. Roboty wszystkie wykonywane są z zachowaniem wszelkiej ostrożności w celu zachowania charakterystycznych starożytnych sposobów budowania. Potrwać one zapewne przez czas dłuższy.

Studja na Wydziale Ogólnym Politechniki Lwowskiej.

W dzisiejszych trudnych warunkach ekonomicznych, gdzie młodzież po uzyskaniu cenzusu kwalifikacyjnego do studiów wyższych nie umie zaradzić sobie w doborze studiów, postanowiliśmy służyć stożną radą.

Po uzyskaniu studiów i uzyskaniu dyplomu, trudno jest w obecnych czasach uzyskać w obrany przez siebie kierunku posadę. Można ją natomiast otrzymać w zawodzie nauczycielskim szkolnictwa średniego i zawodowego, do czego jednak potrzebne są wyższe studia specjalne. Zdaje się często, że absolwenci Politechniki, szukają wyjścia z trudnego położenia przez uzyskanie pozwolenia nauczania nie będąc ani specjalnie, ani pedagogicznie dostatecznie przygotowani. Z powodu braku wykwalifikowanych w tym kierunku sił, najczęściej petenci posady te otrzymują, czego nie powinno się tolerować, gdyż praca ich szkolidwie odbija się na młodzieży, która tak dany przedmiot pojmie, jak jej go wyłożono. Pomimo tego często się zdarza, że na stanowisku szkoły średniej wzgl. zawodowej spotyka się chemika wzgl. innego technika lub prawnika, który nie mając z danym przedmiotem nic wspólnego, do wykładania tegoż się zabiera, oczywiście ze szkoda młodemu pokoleniu. Wiele dla dobra społeczeństwa i swego, młodzież winna w tę stronę zwrócić swoje zdolności, gdzie znajdzie zadowolenie i stosunkowo za swoją późniejszą pracę dobre wynagrodzenie.

Zadowolenie znajdzie młodzież zapisując się na Wydział Ogólny Politechn. Lw. w skiej, który na 4 grupy się dzieli, więc matematyczna, fizyczna, geometrii wykreślnej i chemiczna, które z całą sumiennością kandydatów do stanu nauczycielskiego przygotowują. Jeśli się zważy pracownie laboratoryjne, sale rysunkowe i seminaria, a co bardzo ważne, biorąc pod uwagę wykłady, musi się nabrać głębokiego zaufania do Wydziału Ogólnego, który na wzór zagranicznych wydziałów został kreowany. Założenie tego od 4-ch lat istniejącego Wydziału należy zawdzięczać prof. Niementowskiemu.

Podkreślić należy, że z całym poświęceniem pracy organizowania Wydziału oddał się dziekan prof. Fuliński.

Apelujemy więc do młodzieży nowo-wstępującej na wyższe uczelnie, by obracając kierunek studiów, poważnie nad swoją przyszłością się zastanowiła i tam skierowała zdolności swoje, gdzie dobro Ojczyzny tego wymaga.

Szczegóły studiów na Wydziale Ogólnym znajdzie kandydat w programie Politechniki Lwowskiej Wydział Ogólny. Informacji w tym kierunku udziela Przewodniczący Koła Naukowego Stud. Wydz. Ogólnego do dnia 31. sierpnia w Dwiko-zach poczta Sandomierz, od 1. września Politechnika, Lwów, Tow. Bratniej Pomocy Stud. Polit. Lw. Tadeusz Puchalski, student Wydziału Ogólnego.

Koło Naukowe Stud. Wydz. Ogólnego Politechniki Lwowskiej.

„Narodni Listy” o Polsce.

W specjalnym dodatku omówiane są wyłącznie sprawy polsko-czeskie.

(v) Najpoważniejszy dziennik czeski, wychodzący w Pradze, „Narodni Listy”, wydały w czerwcu specjalny dodatek, poświęcony Polsce. Na pierwszej stronie dziennika zamieszczono artykuł b. ministra przemysłu i handlu, inż. Kiedronia p. t. „Po podpisaniu umowy polsko-czeskiej”. W dodatku, obejmującym 8 stron, znajdują się prace najpoważniejszych przedstawicieli życia gospodarczego i społecznego w Czechach i w Polsce.

O gospodarczych stosunkach Czechosłowacji z Polską napisali artykuły: dr. F. Fousek i Wojciech Korfanty. Poseł Wartalski omawia szeroko stosunki handlowe pomiędzy Czechosłowacją i Polską. Dr. J. Fuhrich pisze o zbliżeniu polsko-czeskim. Poznaniowi poświęca dłuższy artykuł prof. Ignacy Hanus. Generalny dyrektor Banku Śląskiego M. Vicaire analizuje umowę handlową polsko-czeską, w odniesieniu do Górnego Śląska. Dr. Stanisław Unger poświęca uwagę polskiemu

przemysłowi naftowemu. Wreszcie A. Wienlowski pisze o stosunkach pieniężnych w Polsce. W dalszym ciągu omówiona jest w osobnych artykułach działalność Pocztovej Kasy Oszczędności, najpoważniejszych polskich banków i przedsiębiorstw przemysłowych.

Na szczególną uwagę zasługuje artykuł o Lwowskich Targach Wschodnich. Autor artykułu zwraca uwagę na prawdziwie amerykański rozmach organizacji Targów, na corocznie wzrastający ogrom imprezy. Lwowskie Targi Wschodnie wzięły w swoje ręce inicjatywę nawiązania stosunków handlowych Polski z Rumunją, Turcją, całym Bałkanem i Lewantem.

W feljtonie umieszczono artykuły Fr. Siedleckiego, L. Feigla, M. Zelenki i inn.

Ilustracje, przedstawiające widoki z Polski, uzupełniają treść dodatku. Przyczyni się on do ożywienia i zacieśnienia stosunków polsko-czeskich.

Przegląd prasy.

„Przegląd Wieczorny” zamieszcza pełen humoru i szyderstw artykuł wstępny na temat... udogodnień dla wyjeżdżających na kuracje do naszych miejsc kąpielowych. Artykuł ten zaczyna się w ten sposób:

„Uniemożliwiając nam wyjazd zagranicę, gdzie można się tanio leczyć i tanio odpocząć, rząd dawał do zrozumienia, że za to pobyt na letniskach i w uzdrowiskach krajowych będzie w tym roku tani, a dostęp do nich ułatwiony. W praktyce wygląda to tak, że ceny po uzdrowiskach są horrendalne, co przewidywał każdy, kto nie posadza naszych spekulantów o najwność. Najwniejszymi byłiby w Istocie, gdyby nie wykorzystali przymusowego naszego pobytu w kraju tak, jak oni potrafią. Powie ktoś, że władze zrobiły co do nich należało, tj. wyzna-

czyły cenniki, taryfy, poklasyfikowały hotele, oraz pensjonaty, zbierały się w komisje i zapisywały masę papieru, reszta zaś należy do interesowanych, którzy powinni przystępować, aby przepisy były wykonywane i w przeciwnym razie poślągnąć winnych do odpowiedzialności. Nie jest wykluczone, że ktoś będzie chciał zacząć czterotygodniowy odpoczynek od protokołów i od awantur z właścicielem pensjonatu. Amatorów takich znajdzie się niewiele, reszta zaś letników podzieli się na dwie klasy: na tych, którzy zapłacą wszystko, czego od nich zażąda, oraz na takich, którzy rezygnują z góry. — Ci będą w większości”.

*

„Kurier Warszawski” pisząc o mowie Chamberlaina, wygłoszonej o-

statnio w Izbie Gmin, tak precyzylnie całość zawartej w niej myśli:

„Wczorajsza mowa angielskiego ministra spraw zagranicznych, p. Chamberlaina, dała naprzód wyraz przekonaniu, że Anglja nie może się uchylać od polityki europejskiej. Izolacja Anglii w Europie jest niemożliwa, choćby dlatego, że państwo to podpisało pakt Ligi narodów. Zadanie Anglii polega na rozsądnym i ostrożnym stosowaniu swych wpływów i swej potęgi, na zapewnieniu pokoju i uniemożliwieniu nowej wojny.

Proklamowanie powyższej zasady ogólnej może być tylko z wielką satysfakcją powitane przez wszystkich przyjaciół pokoju. Nie ulega bowiem wątpliwości, co jeśli rząd angielski wytrwa przy niej konsekwentnie i jeśli znajdzie w tej mierze właściwe poparcie opinii angielskiej, to żadna spekulacja na rozstrój międzynarodowy nie może się powieść”.

„Warszawianka” w artykule wstępnym prof. Strońskiego przytacza głos berlińskiej „Deutsche Allg. Zeitung”, w której streszczone są i ocenione zasady odpowiedzi francuskiej, wybiegające poza układ nadreński, w sposób następujący:

„— Żąda się od nas: 1) wstąpienia Niemiec bez zastrzeżeń do Ligi Narodów, 2) ponownego potwierdzenia przyjętych w Traktacie Wersalskim podstaw, 3) takiej budowy układów arbitrażowych, która przy wszelkich okolicznościach w rzeczywistości to oznacza, że to samo porozumienie co dla granicy nadreńskiej skutecznie się także dla wschodnich granic niemieckich. Francuski wniosek obciąża zatem układ o bezpieczeństwie w sposób dla Niemców nieznany. Przyjęcie go znaczyłoby, że Niemcy dobrowolnie zaoferowane dla Alzacji i Lotaryngii wyrzeczenie się również dobrowolnie zgłaszają dla zrabowanych im na wschodzie obszarów..

Raz jeszcze uwidoczniło się tu naczelną dążenie pomysłu niemieckiego i niemieckich zachodów miłośnych ku zachodowi, a z widokami na wschód”.

Wystawa szkolna nauczycielstwa powiatu lwowskiego.

(jp.) Zwiedzenie powiatowej wystawy szkolnej, urządzonej staraniem nauczycielstwa, daje niezwykle ciekawy wgląd w mrówczą, pełną zapалу i poświęcenia pracę nauczycielstwa w kierunku podniesienia naszego szkolnictwa i postawienie go na jak najwyższym poziomie, oszczędzając jak najbardziej skarb Państwa przez stwarzanie własną pomysłowością i przemysłem brakujących pomocy naukowych.

Z tego punktu widzenia na najbardziej żywą uwagę i zainteresowanie zasługuje na wystawie dział metodyczno-pedagogiczny, który mieści przegląd pomocy naukowych, przygotowanych przez samo nauczycielstwo oraz przez młodzież szkolną. Widzimy tu grupami pomoce do nauki geografii, historii, matematyki, przyrody, języka polskiego itp.

Na samym wstępie do tego działu rzuca się w oczy grupa pomocy naukowych do nauki geografii, a więc globusy, ryciny, a przedewszystkiem mapy malowane oraz plastyczne, wykonane przez nauczycieli. Między temi nadzwyczaj precyzyjnie wykonanymi pracami na szczególniejsze wy-

różnienie zasługuje mapa plastyczna Polski, wykonana przez p. Stan. Langnera.

Również na uznanie zasługuje szczególnie i praktyczna myśl układania albumów z ilustracjami, wyciętymi z tygodników ilustrowanych, między którymi niematnie miejsce zajmuje dodatek tygodniowy „Gazety Porannej”, nauczyciel czy nauczycielka, wycina ryciny związane z nauką geografii i historii, portrety osobistości politycznych i t. p. aby korzystać z tego przy nauce. Albumy takie nie kosztują, a stanowią bardzo cenną pomoc przy nauce poglądowej.

Największy dział w wystawie pokazów metodycznych zajmują z natury rzeczy pomoce do nauki przyrody. Tu także pomysłowość nauczyciela świeci piękne triumfy. Obok bardzo pięknych zbiorów owadów, zieleników itp., widzimy w słojach preparaty anatomiczne, terraria i akwarja, bardzo ciekawe pokazy do nauki pszczelnicstwa, jak np. ul oszklony, umożliwiający śledzenie pracy pszczół, modele wzorowych sadów, pokazy szczypania drzew, wzrostu roślin itp. Nawet fauna afrykańska znalazła się tutaj w sposób łatwy i tani. Reprezentują ją modele wycięte z drzewa przez uczni wedle rysunku nauczyciela i pomalowane następnie w całej swej egzotycznej wspaniałości.

W sposób nader prosty a praktyczny jest przedstawiony model kopalni węgla

kamiennego. W niewielkiej skrzynce widzimy tu przekroje uwarstwień geologicznych.

Niemniej pomysłowości przedstawiają pokazy pomocy przy nauce języka polskiego. Na szczególniejszą uwagę zasługuje prawdziwie artystycznie wykonane przez p. Lebardowską z Dmytrza, ilustrowane abecadło.

W dziale matematycz. oglądamy bardzo dowcipne liczydła zrobione z barwnych falesolek i perełek, liczmany i ryciny dające pojęcie cyfry, figury geometryczne itp. Niemniej ciekawie przedstawia się sala Sekcji statystycznej. W nader żmudnych nieraz zestawieniach i rysunkach graficznych przedstawiło tu nauczycielstwo stan szkół w powiecie lwowskim, tak co się tyczy budynków szkolnych, dotacji gruntów, pomocy gminy itp., jak też odnośnie do rozwoju ruchu oświatowego i urządzeń kulturalnych w poszczególnych gminach.

Tablice statystyczne uzupełniają ryciny. Widzimy więc, że istnieje wielka nierównomierność w tej mierze. Podczas gdy niektóre gminy posiadają wzorowe budynki szkolne, kółka oświatowe, kółka rolnicze, chóry włościańskie itp., w innych znów gminach szkoły mieszczą się niekiedy nawet w lepiankach, a karczma jest jedynym miejscem zbornym. Te prace statystyczne, odnośnie do pomieszczeń i uposażeń naszego szkolnictwa mają być bardzo cennym źródłem dla władz centralnych.

Dalsze sale są wypełnione pracami działu szkolnej. A więc w dziale rysunków oglądamy nader ciekawe prace działaczy począwszy od szkół jedno- aż do 7-klasowych. Niemniej interesująca jest wystawa słoju, który dzieli się na 3 grupy: kartonowy, tekturowy i drzewny. W nauce zręczności widzimy obok zajęcia rozrywkowego działowy, tendencje do kierowania jej na drogi praktyczne. A więc oglądamy zgrabne pudełka i kasetki, wyklejane lub wycinane w drzewie, roboty z rafii, wikliny, szotkarskie i introligatorskie.

W dziale robót kobiecych oglądamy także zasługujące na uznanie roboty uczenie od najprostszyc szcigów, szycia i cerowania aż do haftu artystycznego.

Na szczególniejsze podkreślenie zasługuje wystawa robót pończoszkowych i szydełkowych szkoły w Czyszkach. Nauczycielka tej szkoły p. Palmanówna stworzyła w całym tego słowa znaczeniu artystyczną wytwórnio przeslicznych szalów i trykotaży, wykonanych z niezwykle smakiem, tak, że mogą naprawdę zadowolić luksusowe wymagania, a nasz handel powinien się zainteresować żywiej wyrobami szkoły w Czyszkach.

Na zakończenie zwiedziliśmy wystawę prac artystycznych nauczycielstwa, gdzie znajdują się okazy o wysokiej mierze artystycznej.

Czy Lwów może utrzymać operę?

Jakie względy skłaniają Radę miejską do czasowego zwinięcia tej ważnej placówki kulturalnej.

Uchwała, która zapadła na czwartkowym posiedzeniu Rady miejskiej, wywołała burzę tak w łonie samej reprezentacji miejskiej, jak i na galerji, wypełnionej szczerze przeważnie przez artystów operowych. Burza ta odbiła się głównym echem w całym mieście, zarówno i na łamach prasy, jak też w komentarzach publiczności.

Przeważała w tych opiniach głosy świętego oburzenia, wyklinali tych, którzy mieli odwagę porwać się na majestat opery, tej najdosłowniejszej ze sztuk... Zarzuca się im obskurantyzm, brak lokalnej ambicji w zachowaniu prestige Wielkiego Lwowa i jego narodowej kultury i tym podobne erawaminy, w których jedno z najbardziej rewolwerowych pism lwowskich dochodzi aż do konkluzji, że fakt ten, iż na sezon 1925-26 nie zostanie we Lwowie uruchomiona opera, zaważy nietylko na losach Lwowa, ale całej Rzeczypospolitej.

Głosy tych świeżo namaszczonych obrońców kultury są najsłabsze, najbardziej krzykliwe, górną nad głosami trzeźwej, rzeczowej refleksji. I nic dziwnego, bo ładnie brzmiący frazes może liczyć zawsze na najłatwiejszy pokłask. Mniejsza o to, czy ten ładny frazes pokrywa się z rzeczywistością. O to nie pytają ci, którzy go bezkrytycznie przyjmują, ani ci, którzy nim jak ślepy Polifem szczywają na prawo i lewo.

Poglądamy ogółu rzadzi najczęściej siła bezwładności. Myśl raz popchnięta w pewnym kierunku, nie umie się samoistnie wstrzymać w krytycznej refleksji, przeprowadzić rewizję przyjętego aksjonatu. Stąd płynie łatwy sukces tych, którzy w tożde Katona powiadają, że nieuruchomienie opery, to fatalny krok w stronę, to zamach na narodową kulturę Lwowa.

Bezwatpienia i nikt temu zaprzeczyć nie myśli — w pierwszej linii w grona tych, którzy w poczuciu ciężkiego obowiązku obywatelskiego wzięli na siebie odium tej uchwały — że jest to fakt niezmiernie bolesny.

Ale kto się zastanowi nad tem poważnie, ile nieodpornych potrzeb naszego miasta

musi być uwzględnionych w budżecie, ten chyba nie może z czystym sumieniem powiedzieć, że do najpierwszych obowiązków Lwowa należy poświęcić bez mała

dziesiąta część budżetu na pokrycie deficytów teatralnych, a w szczególności na to, aby zespół operowy śpiewał po raz X-ty przed pustymi ławkami „Zydówkę“ czy inną „Traviatę“ lub „Fausta“.

Wystarczy przecież czytać sprawozdania z posiedzeń stowarzyszeń i instytucji, które podejmują walkę, w danych warunkach niemal że rozpaczliwa, o zdrowie młodego pokolenia, o jego oświatę i naukę.

Wiadomo, że większość budynków szkolnych we Lwowie znajduje się w najbardziej opłakanym stanie, że do 40% działowy szkolnej jest zagrożona

gruźlicą, że brak nam kanalizacji, że ulice niewybrukowane, są jakby olbrzymimi rezerwoarami zarazków chorobowych — wiadomo nam dalej, że z powodu zbyt małej ilości szkół setki i tysiące młodzieży nie może się kształcić, że wreszcie brak środków na robotowe zmusza biedniejszą ludność do mieszkania w norach i barakach i wytwarza coraz groźniejsze zastępy bezrobotnych.

Co prawda, to przeciwnicy radykalnego przecięcia gordyjskiego węzła kwestji teatralnej, na te wszystkie rzeczowe argumenty odpowiadają, że przez zwinięcie opery nie uzyska się także dostatecznych środków na powyższej przystożone cele.

Bezwatpienia. Ale byłoby niezgodne z poczuciem obywatelskim, z etyką demokratyczną wydawać około półtora miliona rocznie z 12-miljonowego budżetu miejskiego na mecenasowstwo sztuki, z której korzysta znikomo mała część mieszkańców wtedy, gdy ogół ludności znajduje się

w najgorszych warunkach życiowych. Byłoby to tem więcej nieodpowiedzialne, iż opera nie stanowi głównej istoty kultury narodowej, a jeżeli sanacja finansów teatralnych pozwoli na należyte kulturowanie dramatu i poważnej komedji to zaiste nie będzie powodu do rozdzierania szat ze względu na uchwałę Rady miejskiej, zwłaszcza, że nie chodzi tu o zupełne skasowanie opery.

jak to antagoniści usiłują wmówić w ogół — ale jedynie o dostosowanie jej prowadzenia do środków finansowych miasta. Ten sposób pogodzenia piękno z pożytecznym daje projekt stworzenia opery sezonowej. Przez zawarcie umowy z innymi miastami, jak Warszawa, Kraków, Łódź, Lublin, mógłby Lwów mieć przez 3 lub 4 miesiące w roku przedstawienia operowe

bez naruszenia równowagi budżetowej.

zwłaszcza, że wówczas przedstawienia te cieszyłyby się większą frekwencją.

Takie ułatwienie sprawy nie przeszkadza naturalnie, by Lwów przy korzystniejszych warunkach gospodarczych nie pokusił się w przyszłości znowu

o operę stałą.

Staćby się to mogło nawet już w czasie najbliższym, gdyby rząd nasz zechciał więcej poparcia użyć naszym tendencjom kulturalnym. W całej Polsce istnieją 3 opery, a to w Warszawie, Poznaniu i Lwowie. Powodzenie ich jest nader trudne, a szczególnie dla Lwowa, zrujnowanego przez wojnę... Rząd nasz powinien pamiętać, że na całym świecie opera nie może się obyć bez subwencji... Niestety subwencja rządowa na ten cel dla Lwowa, ogranicza się do skromnej cyfry 20 tys. zł.

Wobec tego stanu rzeczy nie dziwnego, iż miasto nasze ugięło się pod ciężarem nad siły. Jedyną zatem możliwością podtrzymania tego działu teatralnego byłaby

zmiana stanowiska rządu, o co powinny nasze czynniki miarodajne jak najgorliwiej zabiegać. Gdyby rząd okazał skłonność zasilenia naszych teatrów odpowiednią subwencją, wtenczas mogłaby się okazać możliwość reasumcji ostatniej uchwały, powziętej bezwzględnie z ciężkim sercem. Ze jednak takie rozwiązanie kwestji w danych warunkach przedsta-

wiałoby się jako jedynie możliwe, świadczy ta okoliczność, że obok głosów mieszczan, którzy wielokrotnie zmanifestowali swoją dbałość o rozwój miasta, oświadczyły się za tą uchwałą także głosy wybitnych nauką i kulturą członków Rady miejskiej, należących do innych klubów.

Trzeba mieć nadzieję, że dbały o rozwój miasta pod każdym względem i znakomity gospodarz p. prezydent Neuman będzie mieć wiele sposobności i środków, aby kompetentnym czynnikiem rządowym przedstawić faktyczny stan

Komisja teatralna składa swoje mandaty.

Jak się dowiadujemy, wskutek wyniku głosowania w sprawie teatralnej na ostatnim posiedzeniu Rady miejskiej, w dniu

dzisiejszym odbędzie się posiedzenie komisji teatralnej, na którym wszyscy członkowie komisji złożą swoje mandaty.

Wiec w sprawie opery lwowskiej.

Z powodu uchwały Rady miejskiej z dnia 25. b. m., dotyczącej zwinięcia opery, zgłasza niniejszem Związek polskich muzyków-pedagogów we Lwowie najenergiczniejszy protest przeciw o nleku kulturalnemu z machowemu na operę polską, która od lat przeszło 50 stanowi jeden z najcenniejszych czynników artystycznych i oświatowych na Kresach.

Związek muzyków i pedagogów zwraca się z najgorętszym apelem do wszystkich Zwązków, Towar-

zystw, oraz najszerszych warstw społeczeństwa, by wspólnymi siłami bronić zagrożonej placówki narodowej sztuki.

W tym celu P. Z. M. P. zaprasza wszystkich, którym los opery lwowskiej leży na sercu, by jak najliczniej zjawili się w poniedziałek 29. b. m. o godz. 12-tej w sali Polsk. Tow. muzycznego (Chorążczyzna I. 7).

Wydział Związku muzyków-pedagogów.

Zebranie w kwestji bytu opery.

Kasyno i Koło lit-art. zaprasza wszystkie sfery kulturalne miasta interesujące się sprawą dalszego istnienia opery lwowskiej i znie-

sienia trzeciego teatru na zebranie, które się odbędzie dziś w sobotę 27 bm. o godz. 2:30 (8:30). Osobnych zaproszeń nie wysyła się.

Zamaskowani bandyci obrabowali autobus.

Podróżnych wypuścili w kostjumach adamowych.

Praga, 26. czerwca. (Tel. G. P.) „Loko-Press“ donosi z Besterce (Słowacja): Autobus osobowy został przedwczoraj zatrzymany na drodze przez wzniesienie barykady. Do autobusu dano z tyłu kilka strażów Trzej zamaskowani męż-

czyźni z nabitymi rewolwerami napadli na pasażerów, odebrali im wszystkie przedmioty wartościowe, rozebrali ich do naga i uciekli następnie do lasu. Autobus wrócił z nagiemi osobami do miasta.

Proces współwinnych w mordzie Rathenaua.

Lipsk, 26 czerwca. (Tel. G. P.) Przed trybunałem dla ochrony republiki rozpoczął się wczoraj proces przeciw b. porucznikowi Guentherowi i kupcowi Kuchenmeisterowi, oskarżonym o udział w zamordowaniu Rathenaua. Ku-

chenmeister był właścicielem autobusu, w którym znajdowali się zabójcy. Oskarżeni zaprzeczają udziału w morderstwie. Przesłuchiwanie oskarżonych odbywało się przy drzwiach zamkniętych.

Flota angielska w Rydze.

Ryga, 25. czerwca. (Tel. G. P.) Dziś przybyły do Rygi cztery krażow-

nik angielskie pod dowództwem kontradmirała Kelly.

Przygody słynnego oszusta wszechświatowego.

Aresztowano go we Włoszech, gdzie występował w roli księcia Karola Belgijskiego.

(f) W Valle di Pompeji koło Neapolu pojawił się niedawno jakiś elegancki młodzieniec, który przedstawił się jako

książę Karol belgijski.

Wynajął mieszkanie w hotelu, niedbale nadmieniając, że jego adjutant z rzeczami przybędzie później. Hotelarz, ucieszony przybyciem dostojnego gościa, roztrząbił po okolicy, jaki to zaszczyt go spotkał. Książę zawiązał szereg znajomości, między innymi brał nawet udział jako świadek przy ślubie pewnej młodej pary,

wzbudził entuzjazm toastem, wygłoszonym przy uczcie weselnej i w końcu ku wielkiemu zdziwieniu panny młodej, wziął od niej na pamiątkę połowę złotej bransoletki. Później zapoznał się z pewnym porucznikiem, z którym odbywał dłuższe wycieczki po okolicy. Gdy chciał bez płacenia wstępu zwiedzić

wykopaliska pompejańskie, gburowaty dozorca nie puścił go, mówiąc, że nic mu nie powiedziano o przybyciu jakiegoś księcia belgijskiego. Porucznik słysząc to powziął podejrzenie i zwrócił się do konsulatu belgijskiego w Neapolu, gdzie mu oświadczono, że nic wiadomo o przybyciu księcia Belgii do Włoch.

Wobec tego porucznik uzyskał **rozkaz aresztowania** i wróciwszy do Valle di Pompeji wziął domniemanego księcia za kołnierza, wsadził do auta i odwiozł do Neapolu, by go wydać w ręce władzy. W drodze oszust usiłował się przebić sztyletem, co jednak porucznik udaremnił.

W toku dochodzeń odkryto, że „książę“ nazywa się Otto Stephane de Beney i jest słynnym na cały świat hochstaplerem, który miał do czynienia z policją wielu krajów. Przed miesiącem zachorowawszy w Messynie,

kazał zawołać konsula belgijskiego

i w sekrecie zwierzył mu się, że jest kuzynem króla Alberta. Konsul uwierzył i otoczył „księcia“ staraniami, dopiero nabrawł podejrzenia odkrywwszy, iż jego pupil

jest kokainistą i pozostawił go własnemu losowi. Jakim sposobem oszust uzyskał pieniądze na podróż do Pompeji — niewiadomo.

Słynny „absolwent praw“ i włamywacz został ujęty powtórnie we Lwowie.

Miał przy sobie cały magazyn przyborów złodziejskich i kradzionych towarów.

(—) Czytelnicy nasi przypominają sobie zapewne głośną swego czasu aferę niejakiego **Antoniego Grabowieckiego**, absolwenta praw z Warszawy, który popełnił systematycznie kradzieże (specjalnością jego były kradzieże wystawowe), a schwytany i sprowadzony do V. komisariatu, zbiegł. Po dwu tygodniach funkcjonarjuszom I. kom. P. P. udało się go przychwycić. Odstawiony do sądu wkrótce został wypuszczony na wolność, gdyż uznano go za umysłowo chorego.

Wczoraj podczas patrolowania na pl. Halickim został on znowu przytrzymany. Przy rewizji znaleziono przy nim **cały**

magazyn skradzionych przedmiotów, oraz narzędzia służące do włamania i specjalnie skonstruowane do otwierania wystaw. I tak miał przy sobie 2 nowe płaszcze gumowe, nową marynarkę, zegarek nikłowy „Rosskopf-Patent“, zegarek srebrny „Omega“, laskę ze srebroem inkrustowanym oknem, oraz narzędzia złodziejskie: przyrząd do cięcia szkła, pilnik, dłutko, 7 kluczy wertheimowskich, kawałek zwiniętego drutu do otwierania wystaw itp.

Grabowiecki nie umiał wyjaśnić pochodzenia tych przedmiotów, wobec czego zamknięto go w aresztach telem przeprowadzenia dochodzeń.

Morderstwo przez nieporozumienie.

Z drobnego powodu doszło do wielkiej bijatki, zakończonej śmiercią człowieka.

(f) Z błahej przyczyny w pobliżu Rzymu na Tybrze rozegrała się krwawa tragedia, której ofiarą padło życie ludzkie. Winę ponosi —

gorąca włoska krew,

bardziej jeszcze rozpalona politycznym roznamietnieniem:

Trzech młodych urzędników bankowych urządziło sobie przejażdżkę łódką po Tybrze. Przejeżdżając

koło grupy kąpiących się kobiet

z figlów zawołali na jedną z nich: Olga! Przypadek chciał, że stojący na brzegu pewien fotograf przed rokiem pojął dziewczynę tego imienia za żonę. Sądząc, że jest to jakiś sztyderstwo pod jego adresem, wraz ze swym przyjacielem Deccim

skoczył do łódki

i wkrótce dopędził ową trójkę. Przyszło do gwałtownej wymiany słów, a następnie do bójki, w trakcie której Decci ugodzony wiosłem w głowę, runął do wody. Prze-

ciwnik wskoczył za nim i tak długo **trzymał głowę omdlałego pod wodą**, aż ten poszedł martwy na dno.

Oczywiście scena ta nie uszła uwagi widzów. Gdy trzech bankowcy wyszli na brzeg, tłum faszystów w mniemaniu, że zaszło tu jakieś morderstwo polityczne, rzucił się na nich i ciężko poturbował. Gdy policja winowajców wyzwoliła z opresji i zamknęła w aresztach,

tłum szturmował do bram więziennych, chcąc ich wywleć i złinczować.

Zamordowany Decci, również urzędnik lankowy, osierocił żonę i troje dzieci.

Więść o zajściu dotarła do żony owej o fotografa, który wywołał zajście, przytem mylnie ją poinformowane, że to mąż jej uonał. Zrozpaczona

zażyła trucizny.

Przewieziono ją do szpitala, gdzie zastała swego męża lekko tylko poturbowanego.

Pro domo sua.

Z powodu listu otwartego H. Cepnika.

W swoim czasie narobiło wiele hałasu w lwowskich kołach literackich, artystycznych i dziennikarskich pismo Związku artystów scen polskich (Gniazdo Lwów), zwrócone ostrzem przeciwko osobie p. Henryka Cepnika.

Napadnięty w tak niepraktykowany sposób ceniony publicysta, dyrektor teatru i autor wielu rozpraw literackich, zwrócił się do Towarzystwa dziennikarzy polskich, które w sposób niedwuznaczny a bardzo ostry potępiło publicznie „bezprzykładną w swej treści i formie enuncjację“ Z. A. S. P., obecnie zaś ogłosił p. Cepnik list otwarty o. t. „Pro domo sua“.

Dokumenty, pisma dziękczynne i dowody uznania za długoletnią bezinteresowną, ideową a bardzo pożyteczną pracę p. Cepnika, w liście tym przytoczone, są najodpowiedniejszą odprawą na niekulturalny, niczem nieusprawiedliwiony atak lwowskiego Z. A. S. P.

Zjazdy delegatów kolej. we Lwowie i Krakowie.

W dniach 28., 29., 30. czerwca i 1. lipca br. odbędzie się we Lwowie VII ogólny Zjazd delegatów Koła P. Z. K. z całej Rzeczypospolitej. Uroczystość otwarcia Zjazdu odbędzie się 28. bm. w sali Małego Teatru przy ul. Grodeckiej 2. W dniach 29. 30. czerwca i 1. lipca br. odbędą się dalsze obrady przez Zjazd Gł. w sali Sokoła II.

W dniach 28. i 29. czerwca br. odbędzie się w Krakowie III. ogólny Zjazd delegatów kolejowych z wykształceniem średnim.

Ettingera Balsam na odciski

usuwa radykalnie bez bólu uporczywe nagniotki i zgrubiałe naskórki.

Skład i wyrób: 8032

Apteka M. Ettingera
Lwów, pl. Gołuchowskich.

MICHAŁ ROLLE.

5

Bohater Mickiewlczowskiej tragedji.

Ludzie, którzy z osobą Naczelnika narodu wiązali przyszłość i byt Polski całej, popadli w rozpacz, stracili zupełnie wiarę w powodzenie tak pięknie rozpoczętej sprawy. A równocześnie walka stronnictw, partyj i konwentyklów rozszalała się na całej linii; zarzucano sobie wzajemnie nieudolność, a nawet zdradę, chwytano się radykalnych hasel, gdy tymczasem krwawy Suworow coraz bliżej podsuwał się, znacząc święcąciami po nocach lunami swój niszczycielski pochód.

Nowy Naczelnik, Tomasz Wawrzecki, człowiek najzacieplejszy, patriota gorący, kochany przez wszystkich, za słaby był na tak wyjątkową chwilę; czuł to sam ~~zawsze~~ wyrażając się od wkła-

danego na jego barki wysoce odpowiedzialnego zaszczytu. Gdy jednak, mimo wszelkie supliki i protesty, obarczono go nim, nie umiał utrzymać w karchach wybuchających namietności, nie potrafił nadać akcji ratunkowej Ojczyzny odpowiedniego kierunku, skierowując ją na jedyne właściwe tory.

Jasiński zrażony do ludzi, nawet wśród swego najbliższego, politycznie najbardziej mu odpowiadającego otoczenia, chciał choćby pieszo udać się do Francji rewolucyjnej, gdzie dla żywiołów gorętszych było — zdaniem jego — właściwe do działania pole.

W takim razie — zawołał Ogiński — lepiej zginąć z bronią w ręku, aniżeli opuszczać kraj z myślą o własnym bezpieczeństwie.

— Masz słuszość! — odpowiedział Jasiński — Pójdę za Twoją radą.

I udał się do Tomasza Wawrze-

ckiego z prośbą o postawienie na Prauzce.

Że tam go śmierć czekała niechybna — wiedział to z góry.

Kiedy okopy praskie spływały już obficie krwią, wielu dzielnych obrońców padło, a mężny generał Meyen, pułkownik Giessler i ranny trzynaście razy podpułkownik Ludwik Kropiński dostali się do niewoli; kiedy wojsko i ludność w panicznym strachu przed Suworowem rzucili się ku przepelnionym już mostom na Wiśle, a Wawrzecki, sam straciwszy przytomność, bezładnymi rozkazami usiłował powstrzymać uchodzących, Zajacek — lekko ranny — widząc wszędzie pierzchających żołnierzy, dał Jasińskiemu rozkaz do odwrotu.

— Poco rozpaczać w tej chwili — krzyknął Jasiński — kiedy nas tylu gotowych do walki. Hańba z bitwy uchodzić!

— Szaleństwem byłoby opierać się dłużej, lecz jeśli chcesz umrzeć, zostań tutaj! — odpowiada

Zajacek, ruszając konno ku mostowi, żegnany złowieszczym okrzykiem:

— Zdrada!

Jasiński, broniąc się, jak lew, do ostatniego technienia, padł na wznak, ale szabli z stygnącej nie wypuścił dłoni.

Takim ujrzał go zwycięzca.

„Wśród krwawej pożogi, wśród łkań matek i jeków ofiar niewinnych, armaty Suworowa były pogrzebową salwą nad nim, nad wszystką dawną Rzeczpospolitą“.

I minęło lat wiele, pokolenie za pokoleniem kładło się do grobów z tą samą myślą, z tem samem niewygasłym rojeniem o zmartwychwstaniu Ojczyzny, a gdy z pośród oparów obecnej wojny światowej wychylił się Jej przekochane oblicze, należało przypomnieć dzisiejszym postaci bohatera, który do ostatka tkwił pod sztandarem narodowym, ostatni padł u wyłomu.

KONIEC.

Uparty wujaszek amerykański nie chce dać dolarów na odbudowę Europy. „Stłukliście porcelanę, kitujcie ją sobie sami“.

Wuj Sam — jak pokrótce nazywają Amerykę — uparty jest ni to kozioł. Uż raz w Niemczech, przyciśniętych dziś do muru, pocieszano się nadzieją, że dobry wujaszek zza morza przyjdzie z pięknie napełnioną kabzą i czułem sercem, aby wyrąbać nieszczęśliwą Germanję z opresji. W ten, czy ów sposób, po dobru, czy złemu. Prasa niemiecka w Stanach Zjednoczonych nieustannie dzwoni na to kazanie, starając się przekonać wujka Sama, że doskonały na podobnej ingerencji robi interes, senator zaś Borah płuca już sobie wygadał, patronując niemieckim rojeniom.

A jednak — wszystko to na nic! Wuj Sam wzrusza ramionami. Śmieje się z iluzji niemieckich. Tak tam go nie rozumieją! On miałby rękę wkładać w mrowisko? Po co, na co?

Ameryka nie czuje najmniejszego pociągu do fantastyczności. Straconemi zachodami miłości są wszelkie wysiłki skierowane ku podbiciu serca amerykańskich mężów stanu. Gdyby tam, w Europie lepiej nastawiono uszy, ilekroć oni przemawiają, musiałaby przecież uderzyć słuchaczy powracająca ciągle jedna i ta sama nuta. Jej podkład ideowy znany nie od dziś — podkreślił go dokładnie przed kwartałem prezydent Coolidge w swej wielkiej mowie inauguracyjnej. Możliwy krótko streścić jego ówczesne wywody na ten temat słowami: „Złe wam? Radźcie sobie sami, aby dobrze było!“

Amerykański polityk nie tylko z lekceważeniem, lecz prawie z pogardą patrzy na polityków europejskich, nieustannie szturmowaniem do miłosierdzia Ameryki narażających się tylko na coraz nową odmowę. Wuj Sam jest zdania, że jeden koszt powinienby być wystarczający.

Tymczasem... A trzeba przyznać, że najenergiczniej, najuporczywiej dobijają się o względy Ameryki Niemcy. Propozycja swa, by stanowisko sędziego polubownego w zatargach wynikających z paktu bezpieczeństwa objęły Stany Zjednoczone, okazały, że nie brak im sprytu. Chciały w ten sposób wciągnąć Amerykę mimo jej wstępu w wiry fluktów europejskich, spodziewając się, że potrafią ją obrobić, tak jak obrobiły Anglję. Ameryka jednak nie w ciemię bita, wciągnąć się nie dała, propozycję nie przyjęła jako dowód gruboskórności Niemiec, jako objaw nadržania, wciskanie się oknem po wyrzuceniu za drzwi.

Francja aprobując ową niefortunną propozycję niemiecką, zabawiła się w udaną naiwność, nie mogło bowiem być jej rzeczą taj-

na, jakie Ameryka zajmie w tej sprawie stanowisko. Wszak Coolidge na jednym z przyjęć ciała dyplomatycznego nie zawahał się zimnym tuszem skropić wszystkich wogóle nadziei na ingerencję Stanów Zjednoczonych. „Europa stłukła porcelanę, mówił, niechże teraz pokituje ją sama!“ Wujaszek Sam umie być kostycznym.

Pochodzi to stąd, że w Ameryce, wolnej od tarć narodowościowych, niezrozumiała jest rzecz wszystko, co dzisiaj dzieje się w Europie. Póty też stara część świata nie może myśleć o wdaniu się Ameryki w jej sprawy, dopóki cały dzisiejszy piekielny rozgardzaj w Europie nie ucichnie, dopóki ludy jej zamiast spierać

się i ostrzyć wzajemnie noże na siebie, nie zasiądą spokojnie do pracy. Ale kiedy to nastąpi? I czy możliwe, by to nastąpiło w tym nieszczęsnym zakątku globu, który ma to nieszczęście, iż rozsiadły się w nim Niemcy i Bolszewicy?

Bogiem a prawdą rozumowaniu amerykańskiemu trudno odmówić słuszności. W równej też mierze nie jest ono niepraktyczne. W dzisiejszych warunkach supremacja Europy coraz bardziej staje się problematyczną. W miarę zaś jej upadku uśmiecha się Ameryce nadzieja, iż przyjdzie chwila i przyjdzie już niedługo, gdy prawa dyktować będą światu Stany Zjednoczone.

Karanie śmiercią rzekomych „szpiegów“ przybrało w Sowdepji rozmiary epidemii.

(Telef. n. od naszego korespondenta).

Z Mińska donoszą: „Szpiegomania“ przybrała w ostatnich dniach — szczególnie na terenie ograniczonym — charakter masowej akcji, zmierzającej „do uowolnienia“, iż na całym pograniczu rzekomo rozwinięto „gwałtowną zbrodniczą robotę agentów polskich“ (?). Nema ani jednego dnia, aby nie inscenizowano jakiegokolwiek procesu „szpiegowskiego“.

W ostatnich dniach cała polska ludność, zamieszkała na Białorusi sow., poruszona została nową inscenizacją procesu szpiegowskiego. Tym razem ofarami powokacji

padli (Polak) Witkowski, znany wybitny działacz P. P. S. oraz ni-jaki Zdaniejew. W die aktu skazania Witkowski u. d roku 1918 stał na czele ruchu zawodowego wśród robotników białoruskich i na tem stanowisku miał rekomo oddać usługi polskim władcom.

Akt oskarżenia podkreśla, że ujęcie Witkowskiego uniemożliwiło mu faktyczne wykonanie zadań szpiegowskich. Mimo to, najwyższy trybunał skazał go jakoteż Zdaniejewa na śmierć przez rozstrzelanie, bez zastosowania amnestji.

Wyrok w. wołał fatalne wrażenie.

Zamaskowani oficerowie rosyjscy kierowali rzezą Europejczyków.

Nowy Jork, 26 czerwca. (Tel. G. P.) „United Press“ do osi: Ofiarą niepo ojów w Ghamen są 1 Francuz zabi y, 1 Anglik, 2 Francuzów i 2 Japończyków rannych. Świadkowie zeznają, że pochód zamykało 300 kadetów, uzbrojonych w karabiny z nastawio ym

bagnetami. Znajdowali się oni pod dowództwem oficerów rosyjskich, którzy podążali konno w maskach na twarzy. Oficerowie rosyjscy dali rozkaz szelania Demonstranci wznosili okrzyki: śmierć cudzoziemcom.

Olbrzymia panama w zarządzie czerwonej armji.

Niebywałe nadużycia intendentury podkopały sprawność bojową.

(Telef. n. w. „Gazety Por.“).

Pogranicze sow., 26. czerwca. Z Piotrogradu nas informują, że wielka sensacja wywołała tam w kołach rządowych nagłe aresztowanie całego zarządu (40 osób) państwowego trustu fabryk, pracujących dla przemysłu wojskowego. Ponadto aresztowa-

no 17 osób, należących do wyższego dowództwa armji czerwonej.

Aresztowania te otaczane są ścisłą tajemnicą, wiadomem jest jednak, że są one następstwem wykrycia olbrzymich nadużyć, sięgających w miliony rubli. Między in., stwierdzono, że naduży-

Życiem okupił zaufanie do Sowietów.

Pogranicze sow., 26. czerwca. W Połtawie wielką sensację wywołało samobójstwo byłego ministra spraw wojsk. w ukraińskim rządzie Petlury — Siroteńka Desperat był jednym z tych działaczy ukraińskich, którzy, wykazawszy skrucę wobec bolszewików, wrócili do ojczyzny, aby tam pracować nad odrodzeniem Ukrainy w ramach ustroju sowieckiego.

Rzeczywistość zgotowała im takie rozczarowanie, że Siroteńko odebrał sobie życie, stwierdziwszy ponownie, że ten tragiczny los czeka wszystkich, którzy przenikają się zaufaniem do Sowietów.

Aeroplany duńskie przyleciały do Warszawy.

Warszawa, 26. czerwca. (Tel. G. P.). Wczoraj popołudniu przyleciały z Kopenhagi do Warszawy 3 wojskowe hydroplany duńskie z 6 lotnikami. Hydroplany wyleciały wczoraj z Kopenhagi o godz. 6 rano, zatrzymując się po drodze w Pucku, skąd o godz. 14 odleciały w stronę Warszawy. Śmiali lotnicy zabawią w Warszawie 5 dni.

SZEF POLSKIEGO LOTNICTWA U KRÓLA ANGIELSKIEGO.

Paryż, 26. czerwca. (Tel. G. P.). Przybył tu przed kilku dniami szef lotnictwa polskiego gen. Zagórski i wziął udział w cywilnej uroczystości lotniczej, która odbyła się na lotnisku w Vincennes. Wczoraj wyjechał gen. Zagórski samolotem, którym sam kierował, do Londynu, gdzie weźmie udział w angielskich uroczystościach lotniczych oraz będzie przyjęty przez króla angielskiego.

AEROPLAN HOLENDERSKI SPADŁ WE FRANCJI.

Le Bourget, 26. czerwca. (Tel. G. P.). W pobliżu Le Caton spadł aeroplan holenderski. Lotnik i trzech pasażerowie ponieśli śmierć.

CO INNEGO MÓWI W LONDYNIE A CO INNEGO W POLSCE.

(Telef. n. od naszego korespondenta). Warszawa, 26. czerwca. (w) „Kurier Warszawski“ donosi z Londynu, że p. Lucjan Wolf po powrocie do Londynu oświadczył, że położenie gospodarcze Żydów w Polsce jest znacznie gorsze, niż było 20 lat temu, gdy odwiedził po raz pierwszy Warszawę. Co do przyszłości jest jednakże p. Wolff optymistą i wyraził nadzieję, że rokowania obecne będą miały pomyślny rezultat.

**Popierajmy cele
Towarz. Szkoły Ludowej.**

Tajna mobilizacja ludności syberyjskiej.

Celem jej ma być obrona Chin.

(Od naszego korespondenta).

Pogranicze sow., 26 czerwca
Z Moskwy donoszą: W związku z rewelacjami o sile sowieckiego w Chinach Karał i o rzekomych przygotowaniach rząd angielskiego i Stanów Zjednoczonych do wygnania bolszewików z terenu wschodniej Mandżurji, rząd sowiecki zarządził przeprowadzić

mobilizację ludności syberyjskiej w wieku od 18 do 45 lat na całym obszarze Syberji.

Mobilizacja, prowadzona w przyśpieszonym tempie, z zachowaniem najściślej tajemnicy, została już ukończona w obwodach Zabajkalskim i Przymurskim, jako najbliższych Chin. Równocześnie zgromadzano ogromne zapasy amunicji w Czyście i Chabarowsku.

Te siły zbrojne projektowano skierować na terytorjum chińskie w razie konieczności obrony niezależności Chin przed imperializmem i chciwością Anglo-Amerykanów.

Uzczenie pamięci znakomitego uczonego.

W sobotę dnia 27 czerwca 1925 o godz. 11-tej przed południem odbędzie się odsłonięcie popiersia śp. prof. Włodzimierza Łukasiewicza w Klinice dermatologicznej Uniwersytetu Jana Kazimierza we Lwowie, ul. Piekarska 81.

Dyskusja parlamentarna o pchłach.

(+). Angielska Izba gmin niedawno miała dzień bardzo humorystyczny. W kuluarach dyskutowano nad sprawą paktu gwarancyjnego, zaś w sali posiedzeń mówiono o — pchłach. Generał Cockerill, referując ustawę o zwalczaniu dreczenia zwierząt, wyśmiał dodatek jednego z członków Izby lordów żądający, aby do liczby zwierząt chronionych ustawą, włączono także pchły. Wniosek ten upadł w Izbie lordów, lecz gen. Cockerill (referent tej sprawy) zunżył okazję, aby się przejechać po szlacheckich lordach. Wśród hucznego śmiechu całej Izby mówił generał:

„Rzecz dziwna, że pchła znalazła tak mało zwolenników w Izbie lordów. Zważmy, że potrafi ona skakać na wysokość, 30 razy przewyższającą jej wzrost, czego nie dokonałby najlepszy sportsmen-skoczek angielski. Potrafi dźwignąć ciężar 80-krotnie większy od własnego, jest więc silniejsza od najmniejszego robotnika-człowieka. Jest przytem zupełnie niezależna od kapitalizmu, przedstawia więc idealny typ pracowitości i energii. Niechcąc jednak rozpalać walki między lordami a Izba gmin, proponuję, aby w myśl wniosku pchły tresowane wyłączyć z poddobrej ustawy”.

Wniosek został wśród śmiechu i hucznego odlatków przyjęty, poczem Izba przeszła do — paktu gwarancyjnego.

Wśród pism

i książek.

„Odbudowa gospodarcza”. Ukazał się ostatnio zeszyt 3-ci „Odbudowy Gospodarczej”, miesięcznika poświęconego sprawom gospodarczym i społecznym, wychodzącego pod redakcją dra Leona Władysława Biegeleisena. Na treść zeszytu składa się szereg artykułów, omawiających niezmiernie doniosłe i aktualne obecnie zagadnienia ekonomiczne. Na czele zeszytu umieszczony został artykuł „Odbudowa i jej najbliższe możliwości”, wskazujący na rolę samorządów w odbudowie i możliwości pozyskania dla akcji odbudowy kapitału zagranicznego. Stan obecny i możliwości realizacji reformy rolnej omawia dr. Biegeleisen w artykule „Państwowy Bank Rolny wobec zasad reformy rolnej”. Wzrost zainteresowania opinii społecznej sprawami kresów wschodnich znalazły odbicie w poświęconym sprawom gospodarczym tych ziem osobnego działu „Kresy Wschodnie”.

Sensacyjna rozprawa szpiegowska.

Urzędnik ministerstwa pod ciężkim oskarżeniem. — Czwooro szpiegów na usługach Sowietów.

(Telefonem od naszego korespondenta).

Warszawa, 26. czerwca. (w)
Od 2 dni toczy się w sądzie okręgowym w Warszawie sensacyjna rozprawa o szpiegostwo na rzecz Rosji sowieckiej, w którą zamieszany jest referent Min. spraw wewn. Maksymczuk. Na ławie oskarżonych zasiadła Małja Tarnawska lat 20, Jan Maksymczuk, Bronisław Osoliński i Dmitri Kabaciński.

Główną agentką organizacji była Tarnawska. W swoim czasie zdołała ona wkręcić się do ofensywy w Tarnopolu. Tam zwrócono na nią uwagę i stwierdzono, że jest agentką bolszewicką. Aresztowana przyznała się do komunizmu i do ideowej racji dla bolszewików. Udowodniono, że wyleździła sześć razy z Polski do Rosji wywożąc aporty i tajne dokumenty dostarczane jej przeważnie przez Osolińskiego. Dochodzenia wykazały, że Osoliński nocował u referenta min. spraw wewn. Maksymczuka w jego mieszkaniu przy biurze. Również Tarnawska często odwiedzała Maksymczuka. W mieszkaniu i gabinecie referenta dokonano rewizji i zabrano rozmaite dokumenty. Maksymczuk odparł zarzuty szpiegostwa i oświadczył, że kompromitujące biuro otrzymał od jednego z oficerów. Oficer ten zeznał, że dokumentów nie zostawił i wysłał je do archiwum.

Na dzisiejszej rozprawie sądowej świadek Kosiewicz, stróż domu gmachu Min. spraw wewn. poznał Tarnawską, która kilkakrotnie odwiedzała Maksymczuka, sam ją odprowadzał do mieszkania jego na 4 p. Naczelnik Wydziału politycznego in. spraw wewn. Rutkowski kazł opiekować biurko Maksymczuka, który w końcu maja 1924 r. przeszedł z Wydziału samorządowego do politycznego.

Rozprawa trwa w dalszym ciągu i wzbudza wielką sensację w Warszawie. Trzeba dodać, że aresztowanie Maksymczuka nastąpiło bez wiedzy Ministerstwa spraw wewn. ani przełożonych p. Maksymczuka.

Adwokat aeroplanem poleciał do Moskwy.

Chodzi o ratowanie trzech uczonych niemieckich.

Berlin, 26 czerwca. (Tel. G. P.) Prasa tutejsza omawia z zainteresowaniem proces przeciw trzem uczonym niemieckim oskarżonym o szpiegostwo i przygotowanie zamachu na Trockiego i Stalina. Poselstwo niemieckie w Moskwie starało się o dopuszczenie do obrony adwokatów niemieckich, za-

biegi te jednak spotkały się z odmową władz sowieckich. Z polecenia urzędu dla spraw zagr. udał się aeroplanem do Moskwy dr. prawnik niemiecki dr. Freund obeznany z procedurą sowiecką. Wczoraj wyjechali również do Moskwy świadkowie niemieccy wezwani przez ob. ob.

Uczony profesor mordercą kolegi.

Poprzednik dra Bougrata. — Trupa poćwiartował i częściowo spalił, częściowo ukrył.

(f) Niedawna zbrodnia lekarza z Marsylji, dr. Bougrata przywodzi na pamięć podobny czyn, popełniony przed 75 laty w Bostonie. W r. 1849 zniknął nagle dr. Parkman, profesor uniwersytetu, człowiek ogólnie szanowany i lubiany. Dochodzenia policyjne doprowadziły do strasznego odkrycia: oto Parkman został zamordowany przez swego koleżę, również profesora uniwersytetu, dra Webstera.

Webster był człowiekiem, lu-

śmierć, został stracony w Bostonie w r. 1850.

Dodać należy, że Webster był uczonym niepospolitej wartości. Posiadał wiedzę wszechstronną z zakresu chemii, fizyki, geologii, mineralogii, techniki, inżynierji itd. w epoce, kiedy nauka o elektryczności była jeszcze słabo rozwinięta, konstruował niezwykle silne elektromagnesy, zdolne utrzymać ciężar 66 kilowy przez długi czas. Badał z zamiłowaniem budowę meteorów i skład wody morskiej. Jednym słowem, był to człowiek o wybitnej umysłowości, a jednak — genjusz jego nie przeszkodził mu zostać zbrodniarzem. Umarł z ręki kata, zabierając do grobu tajemnicę swej genialnej i zbrodniczej indywidualności.

Jeśli przypomnimy sobie słynną swego czasu zbrodnię zono-bójczy dra Crippena oraz toczący się obecnie proces Shepherd'a w Chicago, (który bakcyliami tyfusu zabił milionera Mac Clintock'a) oraz jeszcze kilka podobnych wypadków, wówczas musimy uznać twierdzenie Lombrosa, iż w każdym genialnym osobniku tkwi zarodek zbrodniarza. Zbrodnia, popełniona naukowo, jest o wiele straszniejsza, niż będąca dziełem pospolitego zbrodniczego indywidualium.

PROGRAM PODRÓŻY UCZESTNIKÓW KONGRESU ROLNEGO.

Warszawa, 25. czerwca. (w) Uczestnicy międzynarodowego kongresu rolnego udają się na wycieczkę do Poznania, Łodzi, Lwowa, Lublina, Krakowa, Wieliczki, Janowa i Przeworska. W wycieczkach tych zwiedzą zakłady przem., rolnicze i instytucje naukowe rolnicze.

CHODZI O POMARAŃCZE.

Warszawa, 26 czerwca. (W) Polsko - hiszpańskie rokowania handlowe, prowadzone w Madrycie, zostały na pewien czas przerwane w tej nadziei, że rząd polski będzie mógł po osiągnięciu równowagi w bilansie handlowym zniżyć cła na pomarańcze, które stanowią główny przedmiot eksportu hiszpańskiego do Polski.

„WYBUCH BOMBY”.

Gdańsk, 26 czerwca. (Tel. G. P.) „Danziger Neueste Nachrichten” donoszą z depeszy z Berlina, że ostatnie posiedzenia polskiej Rady ministrów podziały w Berlinie jak wybuch bomby. Mimo wszystko, jednak dzienniki gdańskie nie tracą nadziei, że w ostatniej chwili znajdzie się możliwość osiągnięcia jakiegoś porozumienia, które niewątpliwie leży w interesie obu stron.

OŻYWIENIE POLSKO - WŁOSKIE STOSUNKÓW HANDLOWYCH.

Rzym, 26 czerwca. (Tel. G. P.) Z inicjatywy poselstwa polskiego oraz dyrektora Targów Wschodnich dra Grossmana odbył się tu szereg konferencji z przedstawicielami M. S. Z. ministerstwa gospodarki narodowej i Związku Izb handlowych izymskiej i prowincjonalnej na temat ożywienia wzajemnych włosko-polskich stosunków handlowych. Akcją tą jest dalszym ciągiem kroków podjętych przez prezydium Targów Wschodnich przy czynnym poparciu konsulatów polskich we Włoszech pók nocnych.

PODRÓŻE MIN. MEJEROWICZA.

Ryga, 26 czerwca. (Tel. G. P.) Min. spraw zagr. Mejerowicz udaje się 29 bm. w 4-tygodniową podróż zagranicę. Minister odwiedzi Kowno, Berlin, Brukselę, Paryż, Londyn, Rzym i Pragę. Wizyta w Warszawie nie jest zamierzona z powodu wyjazdu polskiego ministra spraw zagranicznych Skrzyńskiego do Ameryki.

Złowroga epidemia studenckich zamachów.

Strzały do mieszkania dyrektora.

Ze Słonimia donoszą, że uczniowie maturzyści, którzy otrzymali złe stopnie, dokonali zamachu na nauczyciela gimnazjum Kościuszki p. Borysowicza.

W dniu otrzymania świadectw udali się około północy pod mieszkanie nauczyciela i tam dokonali zamachu, strzelając i rzucając kamieniami do pokoju. Strzały i kamienie zniszczyły mieszkanie nauczyciela, który tylko cudem uniknął śmierci. Śledztwo w toku.

Źrławawe ekscesy lwowskich „batjarów”.

(—) W ciągu wczorajszej doby policja i Pogotowie nie próżnowały.

Do Jana Karpińskiego (ul. Marcina 21) przyszło późnym wieczorem trzech jakichś opryszków, z których jeden tylko został rozpoznany przez matkę Karpińskiego jako Kazimierz Czupryk. Przybyli wywołali Karpińskiego na ulicę, gdzie jeden z nich zawołał „masz kapuś” i dźgnął go nożem w plecy. Rannego Pogotowie odwiozło do szpitala, a policja rozpoczęła natychmiast poszukiwania za bandytami.

Druga awantura zdarzyła się również późnym wieczorem w szynku Mesingowej przy ul. Żółkiewskiej 133. Zabawiali się tam ślusarz Grzędzielski i mechanik Ben w towarzystwie kilku kolegów. Gdy przyszło do płacenia koledzy znikli. Ponieważ wymienieni dwaj nie mieli ochoty płacić rachunku wszczęli awanturę, poczęli tłuc szklanki, szyby i t. p. Na wódek wezwanych posterunkowych Grzędzielski wpadł w pasję i rzucił się na post. Suszczybę usiłując odebrać mu karabin. Ten szarpnął bronią tak silnie, że zamkiem zranił sobie rękę. Zawezwano telefonicznie wóz aresztancki i po przybyciu posiłków obu awanturników przewieziono do aresztów.

Szkielety olbrzymów w jaskini.

Miały 10—12 stóp wysokości.

(f) Do Nowego Jorku powrócił kilkunastu poszukiwaczy złota, którzy bawiąc w Meksyku, w górach stanu Chichuahua, natrafili na jaskinię, trudno dostępną i dlatego zdaje się od wielu lat nie nawiedzaną przez ludzi. Wewnątrz znaleźli szereg doskonałych zachowanych szkieletów ludzkich olbrzymiej wielkości — 10 do 12 stóp (!?) Zdaje się, że jaskinia ta była

cemtarzyskiem jakiejś wymarłej rasy ludzkiej. W pobliżu szkieletów leżały naczynia gliniane.

Aczkolwiek wiadomość ta, zwłaszcza co się tyczy wysokości szkieletów, wygląda na prawdziwą „kaczkę” amerykańską, jednakże rząd meksykański dał jej wiarę, gdyż zarządził skrzętne poszukiwania w tej okolicy.

104 lat życia -- 33 rozwodów.

Po 20-letnim pożyciu poczuła nieprzewyciężony wstręt do męża.

(+) Nawet amerykańskie pojęcie rekordowości słabnie wobec czynów niejakej pani Murphy, liczącej obecnie 104 rok życia, która niedawno wniosła skargę rozwodową przeciw swemu 33-emu z kolei małżonkowi. Tego „ostatniego”

męża poślubiła przed 20 laty, t mając 84 lat. Jest on od niej młodszyszy o 5 „wiosen”. Niezmordowana staruszka podaje jako powód skargi rozwodowej — „nieprzewyciężony wstet”

Podejrzany wypadek.

Czy ktoś byłby w stanie odciąć sobie nogę dla 400 tysięcy dolarów?

(f) W Mödling zdarzył się nieszczęśliwy wypadek, którym jednak zainteresują się władze kryminalne, kierując swe podejrzenia — przeciw samej ofierze.

Dyrektor szkoły Marek pracując przed domem nad drewnianym modelem własnego pomysłu, zaciął się siekierą w nogę tak silnie, że musiano nogę amputować.

Nicby w tem nie było dziwnego, gdyż przypadki chodzą po ludziach, ale uwagę

zwróciła okoliczność, że Marek niedawno ubezpieczył się w pewnym Towarzystwie na wysoką sumę 400.000 dolarów. Towarzystwo obecnie nie chce premii wypłacić, żywiąc mocne podejrzenia, iż Marek sam się rozmyślnie okaleczył, by zgarnąć majątek.

Coprawda, trzeba niemałej siły woli, by dla pieniędzy odciąć sobie nogę!

Zgon siostry cesarzowej austriackiej.

Hr. Trani, siostra ces. Elżbiety zmarła w Monachium.

(f) Przed kilku dniami w Monachium zmarła 82-letnia hrabina Matylda Ludwika Trani, siostra nieszczęśliwej cesarzowej austriackiej, Elżbiety. Obie siostry były

córkami ks. Makska Józefa bawarskiego. Hrabina przed dwoma laty skutkiem upadku doznała wewnętrznych obrażeń, które ją przyprawiły wreszcie o śmierć.

Daj grosz na cele T. S. L.

nym wypadku zastąpione żadnym innym. Całe Podole przedstawiało już jedną wielką, straszną ruinę. Wszystkie dwory, zabudowania gospodarskie w gruzach; lch dorobek kulturalny, na który składały się stulecia, rozgrabiony lub bezmyślnie zniszczony. Ostał się jeno jeden jedyny dwór Zaleskich w Halzbijówce, wprawdzie mocno poturbowany, ale z dachem nad głową, w nim zaś tkwi na posterunku osamotniona, bez opieki, rady i poparcia pna Elżbieta Zaleska.

Bohaterka to równa tym, co w rowach strzeleckich w każdej chwili gotowi byli życie oddać za Ojczyznę. U jej progu czyhała również śmierć dniem i nocą, a mimo wszelkie bandy rozbójnicze, apetytów chłopskich na pańskie mienie, najazdów Denikinków i innych formacji wojskowych — mniejsza o ich nomenklaturę — trwała pna Zaleska na

miejscu, z chłopstwem politykowała, zdobywając jego uznanie, wreszcie i opiekę bezinteresowną i ofiarną służbę samarytańską. — Uznana jako „doktor” o szczęśliwej ręce, leczyć musiała nawet dygnitarzy bolszewickich, walcząc ze straszną epidemią tyfusu.

W zrujnowanym i okradanym dworze ukrywała rozmaitych rozbitków, a rzecz najważniejsza: kierowała w bliższej i dalszej okolicy kilkunastu szkółkami polskimi, urządziła przedstawienia amatorskie, choinki, szopki, nawet założyła kółko literackie. Ile kosztowało to ją trudów, ile zużyć musiała wykrętów, jak wydeptać przedpokoje rozmaitych bolszewickich dygnitarzy, politykować, kręcić i tumanić — przekona się czytelnik z jej dziennika. Pozna z jego kart również wszystkie te złudzenia, wysnuwane z plotek najniemożliwszych, których jednak, jak ostatecznego ra-

Nowiny przemyskie.

(Od naszego korespondenta)

Nowy dowódca R. Z. Ż. — „Fatme”. — Autobusy a magistrat. — Bezrobocie.

Przemysł w czerwc.

Dowództwo Rejonowego Zakładu Żywnościowego objął p. ppłk. Bobrzyński.

„Fatme”, operetka Bartkiewicza i Fiszera, grana jest z wielkiem powodzeniem na scenie „Fredrum”.

Sygnalizowana w ostatnich tygodniach komunikacja autobusowa natrafiła niespodzianie na trudności ze strony zarządu miasta, który w swych zapędach fiskalnych zażądał 10 proc. od biletów jazdy. Wygórowane to żądanie gminy ostudziło zapal inicjatorów. Spodziewać się jednak należy, że rada miejska udzieli magistratowi lekceji zrozumienia interesów miasta.

Bezrobocie, po krótkotrwałej fali robót remontowo-budowlanych, ponownie się szerzy. Zamierzone przez gminę roboty fundamentalne, przy zupełnym prawie zaniku inicjatywy prywatnej, są w stosunku do rozmiarów braku pracy dość skromne, tembardziej, że nadzieje pokładane w rozbudowie miasta przy pomocy kredytów rządowych — na razie zupełnie się nie ziszczają.

Literat - defraudant.

(f) Po 12 latach niezmordowanego ścigania policja nowojorska ujęła wreszcie Johna Wesley-Dekay, który w r. 1913 z banku Narodowego ukradł 200.000 dolarów. Jest on literatem, autorem dramatu „Judasz”, w którym swe go czasu Sara Bernhard święciła tryumfy. Utalentowanego defraudanta ujęto na parowcu w chwili, gdy po wielu latach rozłąki z ojczyzną usiłował niepoznany wrócić do N. Jorku.

Najwyższe dzieła budownictwa.

Zawodowe pismo niemieckie „Die Bauwelt” daje następujące zestawienie najwyższych dzieł budownictwa, wzniesionych ludzkimi rękoma:

Paryż — wieża Eifla ma wysokości 300 metrów, Nowy Jork — Wollworth Building 250 metrów, Waszyngton — pomnik Waszyngtona 169.2 m., Filadelfia — ratusz 167 m., Ulm — wieża tumu 161 m., Kolonia — katedra 156 m., Rzym — kościół św. Piotra — 143 m., Strassburg — katedra 142 m., Wiedeń — kościół św. Szczepana 137 m.

Na ostatniej placówce.

Trafiają się książki, które pragnęłoby się oglądać w każdym domu polskim; ostatnia zawierucha wojenna wydobyla na wierzch — obok powodzi faktów ujemnych — przykłady takiego niesamowitego wprost bohaterstwa i poświęcenia, że należałoby je bodaj codzień stawiać przed oczyma kołom jaknajszerszym. Krzepią one i podnoszą ducha, hartują wolę i wywołują czyn.

Taką zdrową i pożądaną lekturą jest „Dziennik z życia wsi podolskiej w latach 1817—1921”, kreślony w tajemnicy przed niedyskretnym okiem bolszewickim przez Elżbietę z Zaleskich Dorożyńską i ogłoszony drukiem p. t. „Na ostatniej placówce”.

Ostatnia — słowo o hiobowym brzmieniu, nie może być w da-

tunku, chwytala się nietylko pna Elżbieta.

Bohaterstwem było tkwić na posterunku. Bohaterstwem podniesionem do setnej, potęgi był powrót do Halzbijówki po kilkumiesięcznym pobycie w Warszawie i wolnej Polsce. Na coś podobnego zdobyć się jeno mogła osoba o woli bardzo silnej, a taką posiadała widocznie pna Zaleska.

Wróciwszy, objechała wszystkie swoje szkoły, głosząc wszędzie o Polsce silnej i szczęśliwej, rozrzucając podobizny Piłsudskiego, Hallera i Paderewskiego.

Opuściła Halzbijówkę po zawarciu pokoju między Polską a Sowietami, a książka jej posiada moc dokumentu, który znać będzie musiał każdy badacz tego przełomu dziejowego.

Michał Rolle.

ZŁ. TYSIĄC da Dr. praw za wyrobienie posady w poważnym przedsiębiorstwie: 3-letnia praktyka biurowa, korespondent polsko-niemiecki, znajomość buchalterji i języka angielskiego, stenotypista. Pierwszorzędne referencje. Ewentualnie przystąpiłbym z pewnym kapitałem do jakiejś spółki. Administracja pod „Naprzód”. 3504

Kupno, sprzedaż, wiana

MOTÓR ROPNY pięciokonny dla p. rolników względnie małych fabryk tanio do nabycia fabryka Chemikos, Lwów, Kochanowskiego 130. 3505-2

KUPIĘ używaną kasę ogniową (małą). Wiadomość: Hotel Krakowski, portier. 3495-3

PARA powozowych koni (szpaki) sześciolatnich, bardzo dobrze ujeżdżonych do sprzedania. Ogłądać od 2—4 ul. Lenartowicza 20. 3529-2

Mieszkania, lokale, sklepy

POSZUKUJĘ ładny pokój z osobnym wejściem obok dworca kolejowego za dobrym czynszem. Wiadomość Hotel Krakowski u portiera. 3492-5

MIESEKANIE z trzech pokoi, przedpokoju, kuchni, łazienki, z meblami natychmiast do odstąpienia. Blizsza wiadomość Rynek 35 II. p. drzwi 8 od 3—5. 3526

Rozmaita

UNIEWAŻNIAM książkę wojskową wydaną przez P. K. U. Rawa Ruska, opiewającą na nazwisko Stefan Pencak, zamieszkały w Turynce, skradzioną mi na targu 15. kwietnia br. w Żółkwi. 3521-2

Rolnicy!

Najwyższy czas zamówić **Młocarnię** z przenośnym motorem „PERKUN” popęd Zł. 3 dziennie, obsługa bardzo łatwa, oraz pasy, obrabiarki, maszyny młyńskie, maszyny rolnicze, smary pompy wagi itp. poleca „PILOT” Lwów, ul. Batorego 4.

WYKWINTNE kapelusze paryskie poleca po cenach umiarkowanych. **Topolnicka, Kopernika 1.** 3201-2

JAREMCZE, Willa Gencjana. Pensjonat chrześcijański, położony w centrum 2 minut od dworca kolej. blisko Prutu, poleca pokoje słoneczne z wykwiutnym utrzymaniem, ogród do dyspozycji gości. Ceny umiarkowane. Zgłoszenia: Paula Steingraberowa. Jaremcze. 3429-10

MAGISTER z pięcioletnim poszukuje posady, zarządu lub zastępstwa. Zgłoszenia: Apteka Kalnusa, Brody. 3490-3

WZYWAM Pana Alfreda Matyczka, właściciela Polskiego Domu Handlowego w Kołomyi, aby we własnym interesie załatwił sprawę handlową z r. 1923. Zaleszczyki. F. Sienkiewicz. 3593-2

DYSTINGOWANY PAN poszukuje młodej wytwornej towarzyski wycieczek. Damskiego roweru oraz nauki jazdy chętnie udzieli. Rychle zgłoszenia pod „Dzientelmen” do Administracji. 3514

Horyniec Zdrój

Poleca **kapiele słarczane ciepłe** Nowo utworzony pensjonat, całe utrzymanie wraz z pokojem bez pościeli 7 zł. dziennie. — Kąpiel 1-50 zł. Kolej, poczta, telegraf w miejscu. 3470 Okolica leśnista. Zarząd kąpielowy.

PRZEDSIĘBIORSTWO
Czyszczenia okien i podłóg
Franciszek Zajdel Bazyl Batug
Wiadomość: Choraż zynny 5.
3491 Biur. expressów.

Ostrzeżenie.

Oświadczam, iż pp. Eljasz Artymowicz i Klemens Schwarz od 15. stycznia b. r. przestali być moimi pełnomocnikami, którzy obecnie wzbraniają się zwrócić udzielenie im pełnomocnictwa.

W interesie P. T. leży unikać załatwienia jakichkolwiek transakcji handlowych z wymienionymi, przeciwko którym wystąpiłem ze skargą do Prokuraturji Państwa.

Ludwik Aksman.
3524 Kraków.

Reizceigi
STANISŁAW ABL
Legionów 11. 1809

Białe Bluzy

kelnerskie, fryzjerskie i t. d. 2, 9'— i 12'—

„PROGRESS” 3485
FABRYKA UBRAN ZAWODOWYCH
Lwów, ul. Pánińska 25. Tel. 9 49.
Zastępca zjawia się na każde żądanie.

z f. **Proszki dla dorosłych**
AK. KOWALSKINA
nsuwają ból głowy
Wyrob. Lab. Chem. farm. Ap.
Kowalski. 32-8

Jak długo zapas starczy, hurt. i detal. Tel. 19-61.
KOSZULKI FOOTBALLOWE
w różnych kolorach od zł. 3-50
buciki footballowe 14-50
i inne artykuły sportowe jak: rakiety, piłki, prasy i t. p. — poleca 3301
JAR. ROSENMAN, Lwów, Akademicka 25

- MASZYNA -
DRUKARSKA

z fabryki w Augsburgu, format 57/84, w bardzo dobrym stanie, popęd elektryczny lub na korbę, zaraz do sprzedania.

Blizsza wiadomość:
„PION”
Lwów, Lwowska 48,
Tel. 4-76.

„OLLA”
najlepsza higiena.
GUMA
pełna gwarancja
Wszędzie do nabycia.

Czytajcie „Szczutka”

PLUGI nowe, typu „Sack”
w większej ilości do sprzedania.
Wiadomość: „PION”, Lwów,
Lwowska 48. Tel. 4-76. 1963

KRYNICA
Dom pod Trąbką 3164
Dr. Stanisław LEWICKI
ordynuje jak lat poprzednich.

Magistrat miasta Rohatyna.
L. 1934/25.

Rohatyn, dnia 24. czerwca 1925.

Ogłoszenie

licytacji ofertowej na oddanie robót stolarskich przy budowie szkoły żeńskiej w Rohatynie.

Celem oddania robót stolarskich przy budowie dwu piętrowego budynku na pomieszczenie szkoły powszechnej żeńskiej w Rohatynie, a to: około 165 sztuk okien z futrynami, około 114 sztuk drzwi z futrynami i około 583 metr. kwadr. podłogi o wymiarach w kosztorysie spisanych z własnego materiału — Zarząd miasta Rohatyna rozpisuje licytację ofertową.

Termin dostawy do 1. I. 1926.
Oferty w kopertach zamkniętych z dołączeniem 10% wadium oferowanej ceny oraz z podaniem warunków dostawy należy wnieść najdalej do 31. lipca 1925 do godziny 5 po południu do Magistratu miasta Rohatyna.

Kosztorys do przeglądu w godzinach urzędowych w biurze Sekretarza Magistratu.

Zarządowi miasta względnie Radzie przybocznej miasta Rohatyna przysługuje swobodne prawo wyboru wniesionych ofert, zatwierdzenie lub niezatwierdzenie ich.

Komisarz miasta Rohatyna
3819-2 (—) Lang.

Motory
Colo
Diesel
Od 5 RME
Bez kompresora
Niezawodny ruch
Nizkie ceny
Generalny zast. na Polskę
„Wulkan”
Sp. z o. p. Lwów,
Pasaż Mikołascha.
Tel. 115.

Ważne!
INSERUJĄCIE
W GAZECIE
PORANNEJ

Palacze
BIBULKI
CYGARETOWE
ABADIE
PRAWDZIWI PAPIER
FRANCUSKI
gatunek przedwojenny
Już są
Wszędzie do nabycia.
3527

ZWYCIĘSTWO
w walce z plagą różnego
robactwa zapewnione!

Kilkunastoletnia praktyka, próby, liczne zaświadczenia i podziękowania wykazały, że najskuteczniejszymi środkami są:

TANATOL przeciw karaluchom i prusakom, 3130
ORWIN przeciw myszom i szczurom,
MOLIE przeciw pluskwom,
SINTIN (do rozpylania) przeciw pchłom, muchom, molom i t. p.

Do nabycia we Lwowie: W aptekach M. Ettingera i pod Higieną, Gródecka 30.
W składach farb: A. Hübner, Rynek 38, — O. T. Winkler Syn, Rynek 28 — J. Sndhof, Akademicka 8 — L. Hoszowski, Akademicka 3 — A. L. Zucker, Kazimierzowska 47 — M. Scheiner, Gródecka 51 — J. L. i Ch. Enreich, Łyczakowska 22.

W drogerjach: Mr. E. Berlas, Kazimierzowska 11 — J. Braseliten, Kazimierzowska 19 — Friedl i Sterenberg, Pańska 17 — Mr. K. Przybylski, Łyczakowska 15 — Spół. Tow. „Mrówka” ul. Gródecka 60.
Lab. Chem. Kosmet. J. Sroczyński i Ska, Warszawa, Złota 23.

Z powodu stagnacji przez 15 dni
Łódka, umywalnie, naczynia kuchenne, oraz wszelkie towary o
3459 **25% taniej**
K. PAWLIKOWSKI
Lwów, Rutowskiego
(vis a vis kościoła OO. Jezuitów).

Poważna firma zagraniczna
branży kolejowej i maszynowej
(ewentualna fabrykacja w obrębie polskiego okręgu celnego) **ODDA**
PRZEDSTAWICIELSTWO
NA WSCHODNIĄ MAŁOPOLSKĘ.
Oferty sub: „H. B.” do Tow. Rekl. Międz., jen. repr.
RUDOLF MOSER, Warszawa, Marszałkowska 124.

GENY OGŁOSZEŃ:
Za wiersz 1-szpaltowy milimetrový (szer. 30 mm.) ogłoszenia zwykłe za tekstem 12 gr., za wiersz 1-szpalt. milimetrový (szer. 60 mm.) nadesłane i nekrologi 30 gr., za wiersz 1-szpalt. milimetrový (szer. 60 mm.) po kronice, paski i inseraty na stronach tekstowych

65 gr., za wiersz 1-szpalt. milimetrový (szer. 60 mm.) w tekście (kronika, reportuar, dział ekonomiczny itd.) 40 gr., za wiersz 1-szpalt. milimetrový (szer. 60 mm.) na pierwszej stronie 45 gr., drobne ogłoszenia za słowo 6 gr., drobne ogłoszenia kupno i sprzedaż za słowo 8 gr., drobne ogłoszenia matrymonialne, korespondencje prywatne za słowo

12 gr., dla potrzebujących pracy lub posady 4 gr., cała strona ogłoszeniowa 285 zł. pol., cała strona tekstowa 480 zł. pol., cała strona pod nagłówkiem (1-sza) 570 zł. pol. — Ogłoszenia ramkowe 30 proc. droższe. — Odpowiedzialności za terminowy druk nie przyjmujemy. — Porta przekazów nie bonifikuemy. — Uwaga: Kolumny ogłosze-

niowe są podzielone na 3 lamów (szpalt) tekstowe na 4 lamy (szpalty).
PRENUMERATA:
Miesięcznie Zł. 3.70
Z dostawą na miejscu lub przesyłką pocztową Zł. 4.00
Za granicą Zł. 5.50